

DRAUGAS

KATALIKISKAS LAIKRASTIS PASVĘSTAS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ REIKALAMS

VOL. II. (METAII.)

WILKES-BARRE, PA. VASARIO (FEBRUARY) 17 D. 1910 M.

No. 7.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER AUGUST 21st, 1909, AT THE POST OFFICE AT WILKES-BARRE, PA., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1897

TAIP.

Vai gera yr ponui pasaulėj gyventi:
Nereikia jam dirbti, nereik prakaituoti,
Nereikia dėl skurdo vaitoti—dejuoti,
Nereikia dėl vargo be laiko pasenti.

* * *

O prastas žmogelis, saulytė vos švintą,
Jau uoliai jis dirba, jau aria, akėja,—
Per visą dienele vis prakaitą lieja,
O dėvi rudinę, žalibarščiais mintą.

* * *

Bet eik kapinėsna. Kiek kaulų atrasi!
Kurie gi jų Petro, kurie gi jų Jono,
Kurie gi jų tarno, kurie gi jų pono?—
Žiūrėsi, galvosi... bet kur gi suprasi...

(Draugija).

Br. Sumeliškietis.

(S. Bal-čiui).

DRAUGAS.

Nėr laimės žmogui šiam pasaulyj
Jei nėr kam atidengt minties:
Pakelt jis visko viens negali,
Ir vis tai gula ant širdies.

Jei nėr su kuo jausmais dalinties,
Ir našta įspūdžių gilių
Reik galvoje vienam laikyties
Ir tapti tartum nebyliu.

Jei ner žmgaus, kursai atjaustų
Visas širdies jo slapybes,
Ir tikro draugo, kurs suprastų
Jo linksmybes ir liūdnybes.

Ir nors ant žemės nieks negali
Suteikt gyvenimo ramaus,
Bet visgi bus saldžiau žmoguiui,
Jei geras draugas jį užjaus.

Ben. Vyturėlis.

ANTROJI GAVĖNIOS NEDELIA.

Lekcija. I. Tes. IV, 1—7. — Broliai: Prašome jusų ir meldžiame Viešpatyje Jezuje, idant kaip, priėmėte nuo musų, koku būdu jus turite vaikščioti ir Dievui pamėgti, taip ir vaikšiotumite, idant tuo daugiau gausintumėtės. Nes žinote kokius prisakymus jums daviau per Viešpatį Jėzų. Nes ta yra Dievo valia jusų pasišventimas: idant užsilaikytumite nuo paleistuvybės; idant mokėtų kiekvienas jusų savo indą laikyti šventybėje ir padorume, ne noro pageidime, kaip ir stabmeldžiai, kurie nepažįsta Dievo. O idant niekas nespaustų ir neapgautų kokiame reikale savo brolio, nes to viso atkeršytoju yra Viešpats, kaip pirmą jums pranešėme ir apsakėme. Nes nepavidino musų Dievas nečystatai; bet pašventinimui musų Viešpatyje Jezuje Kristuje.

Evangelija.—Mat. XVII., 1—9. — Anuomet paėmė Jėzus Petrą ir Jokubą ir jo brolių Joną ir užvedė anuos ant augšto kalno skyrium. Ir parsimainė jų akyse. O jo veidas pražibo, kaip saulė, o jo rubai stojosi, kaip sniegas. O štai pasirodė jiems Možė ir Elijas su juo kalbant. O atsakydamas Petras tarė Jėzui: Viešpatie, gerai yra mums čia būti. Jei nori, padarykime čia tris gyvenimus: tau vieną, Možei vieną ir Elijų vieną. Dar jam bekalbant štai šviesus debesys uždengė anuos. O štai balsas iš debesio, kalbąs: Tas yra mano mielas Sūnus, kuriame sau gerai pamėgau — jo klausykite. O išgirdę mokiniai puolė ant savo veido ir labai bijojosi. Ir priėjo Jėzus ir palytėjo anuos ir tarė jiems: Kelkitės, o nesibijokite. O pakėlė savo akis, nieko neregėjo, tik vieną Jėzų. O kad anie nužengė nuo kalno, įsakė jiems Jėzus, tardamas: Niekam nesakykite regėjimo, kol žmogaus sunus kelsis iš numirusių.

ANTROJI GAVĖNIOS NEDELIA.

Pereitą nedėdienį mes regėjome Viešpatį bepasnikaujantį ant tyro ir velnio gundomą. Šiandien mes esame perkelti dvasioje su apaštalais, Petru, Jokūbu ir jonu ant augšto kalno, nušaliai, ir tenai matome Viešpatį, persimainusį prieš juos: Jojo veidas, kaip saulė, blizga, Jojo rūbai baltuoja, kaip sniegas, apsireiškia Maižiešius ir Elijošius ir kalbasi su Juomi. O atsakydamas Petras, tarė Jėzui: Viešpatie, gerai yra mums čionai būti: jei nori, padarykime čia tris gyvenimus, Tau vieną, Maižiešiui vieną ir Elijošiui vieną. Dar jam bekalbant, štai debesys šviesus uždengė juos; o štai balsas ir debesio kalbąs: Tas yra Sūnus mano mielas, kuriame sau gerai pamėgau: Jo klausykite. “Kodėl taip džiaugsminga evangelija yra skaitoma pakutos laike, antrą Gavėnios nedėlia? Tas yra ne be priežasties padaryta. Šiandien pasimokinkime, kaip neapsakomai didelį džiaugsmą galima rasti maldoje ir artimoje ir malonioje draugystėje su mūsų Viešpačiu. Gavėnios laike Bažnyčia mus ragina, kad nuo sviato atsitrauktumime, ne ieškotumem jo linksmybių, o praleistumem laiką pakutoje ir maldoje. Ištikro mūsų prigimimas nemėgsta paku-

tos, jis daugiau prie linksmybių linksta: jaučiamės sutverti esą laimei ir džiaugsmui. Dangiškasis Tėvas žino apie tą mūsų palinkimą ir dėl to davė mums maldą, kuri yra tikriausių džiaugsmu, jei tik ją atlikinėsime su paklusna ir kūdikiška širdim. Eikime su Jėzumi ant tyro, eikime atšaliai, su Juomi ant aukšto kalno, pasilikime su Juomi tenai, kalbėkime į Jį ir klausykime, ką Jis kalba. Ateis laikas, kada Jam sakysime: “Viešpatie, gerai yra mums čionai būti!” Bet kaip mes tą laimingą buvimą turime įgyti? Ką dabar privalome veikti? Pirmiausiai, mums ištikro reikia mylėti maldą, reikia širdingai Viešpaties melsti, kad suteiktų mums maldos dvasią. Kas turį tą pageidautiną malonę, kas įgijo maldos dvasią, tas rado džiaugsmą, su kuriuo retai kas sviete galėtų susilygtinti. Kad ir mus Dievas apdovanotų tokia malone, privalome iš savo pusės maldos priedermę gerai atlikti. Kada, pavyzdžiui, klaupiamė rytmetyje, kad pasimelsti, arba geriau da kada atbundam, pašvėskim pirmą mislį Dievui ir persižegnokim su godone ir meile. Paskui, per ištisą dieną, šiame Gavėnios laike, kiek sykių išgirsime laikrodį išmušant valandą, atsiminkime, jog Dievas mus myli ir kiekvieną iš mūsų ir už mus mirė ant Kryžiaus. Mes taip-pat Jam meile už meilę atsakykim ir savo širdyse Jį mylėkim. Žodžių čia nereik. Pats akių pakėlimas augštyn, viena dėkinga mislis — jau yra malda. Nemanykme šią brangią priedermę esant sunkia; juk malda yra meilė, o meilė yra džiaugsmas. S.

IŠ LIETUVOS.

Kunigų permainos žemaičių vyskupijoje. Kun. Pelksas Pakanis, Linkavos kamendorius, paskirtas į Skaisgirio filiją, Joniškio parapijos.

Kunigų permainos Vilniaus vyskupijoje. Perkelti: kun. Bakanauskas, Stakliškių kamendorius, laikinuoju klebonu Ostrovecan; kun. Roslovskis, Bielsko klebonas, Kripnan klebonu; kun. Vojevodzkis iš Kripno į Senuosius Trakus; kun. Kurilavičius iš Sen. Trakų Gardino Bernardinų klebonu. Gardino Bernardinų klebonas, vidaus reikalų ministeriui liepiant, kamendoriumi Sauson Valien; kun. Sobolevskis, Sausos Valios kamend., laikinuoju Siechnevičių klebonu; kun. Salatinskis, Siechnevičių klebonas, ministerijai liepus, kamendoriumi Goniondzan; kun. Rovinskis, Goniondzo kamend., Sokolkon kamendoriumi; kun. Stepanavičius, Sokolkos kamendr., Vilniaus Visų Šventų bažnyčion kamendoriumi; kun. Kretavičius, Bielostoko kamend., laikinuoju klebonu Jelnan; kun. Einer iš Sėučino į Sokolenus; kun. Skrodis, Asmenos kamend., laikinuoju klebonu į Maž. Šalėninkus; kun. Ankėnas, Vilniaus Visų Šventų baž. kamend., Načon kamend., kun. Matulis kamendoriumi Bielostokan; kun. Korn, ištremtasai, ministerijai liepiant, Vasiliškių kamendoriumi; kun. Čarkovskis—Vilniaus šv. Jono bažn. kamendoriumi.

Kunigų permainos Seinų vyskupijoje. Kun. Bridžius skiriamas Kempiškių klebonu.

Numirė (24 Sausio) širdies liga kun. J. Kaunas, Kobilinė.

“Šaltinis.”

Kiduliai (Naumiesčio ap.). **Girtuoklių valsčius.** Šių metų pradžioje buvo Kidulių valsčiaus sueiga. Nutarė Šiaudinėj-Kaimelyj ir Sudarge šventadieniais atidaryti visas smukles. Mat, pernai, turbūt, netyčia ėmė ir sutiko jas uždaryti. Didžiausi girtybės šalininkai pasirodė Šiaudinės ir Karališkių gyventojai. Kai kurie iš to džiaugsmo būk tik į trečią dieną sugrįžo namo. Visas pasaulis kovoja su girtybe, o Kiduliškiai su blaivybe! Gėda už juos ne tik Zanavykijai, bet ir visai Lietuvai!

“Šaltinis.”

Rudamina (Kalvar. apskr.). Visi žmonės, atgavus šiokia-tokią laisvę, steigia mokyklas, šviečia savo vaikučius, nes žino, kad tik moksle galybė. Tik mūs rudaminiečiai to nesupranta. Sausio 22 d. (n. k.) buvo čia valsčiaus susirinkimas; tarp daugelio kitų dalykų, jau ne pirmą kartą buvo svarstoma mokyklos apverktinas padėjimas, būtent mokyklos uždengimas nors naujų šiaudiniu stogu. Tarytum neperdidžiausios būtų išlaidos valsčiui uždengti šiaudais mokyklą ir manoma buvo, kad visi vienu balsu prie to pristos. Bet kuomet buvo užklausta apie tai susirinkusių, visi sušuko: “O-gi mokytojas ar negali pats savo lėšomis užsidengti mokyklos!?”

Vyručiai rudaminiečiai! Jeigu mokytojui reikės ir stogus dengti, ir namus lopinti, tai neturės laiko nė vaikų mokyti ir nebus iš ko jam pačiam pragyventi ir vargiai kitas apsiims jo vietą užimti.

Gėda! gėda pirmiausiai vaitui, kaip valsčiaus galvai, kuriam vyriausybė keletą kartų paliepė kuogreičiausiai mokyklą taisyti, taip-pat gėda ir valsčiams, kurie taip žiūri į mokyklos naudą.

“Šaltinis.”

Panemunė (Naumiesčio ap., Suv. gub.). Šios apygardos kai kurie gyventojai tariaisi čia Panemunėj įsteigti “Vartotojų Draugiją.” Pasiteiravus, pasirodo, kad esama gana apščiai pas kai kuriuos gyventojus pinigų, kuriuos ketinama suvartoti minėtosios dr-jos įsteigimui. Galima tikėtis, pavasarį jau inkursime tą draugiją. Be to manoma inkurti kretkampy (pas kun. Sabą prie kurorto) dirbtuvę cementinių plytų bei degpanių.

“Šaltinis.”

Garleva (Marijamp. apskr.). Sausio 17 d. (n. k.) buvo valsčiaus sueiga. Buvo kalbama apie valsčiaus išlaidas kitiems metams. Žmonės buvo neužganėdinti tuo, kad reikia mokėti po 5 kaip. nuo margo už neturtėlius, kurie susirgę patenka ligonbučiuosna. Girdi, esą tokių pinigų, kuriuos valsčiaus ponai pasidalina, taigi tais pinigais būtų galima ligonbučiams apmokėti, arba mokyklą užlaikyti. Nutarta šventadieniais aludes uždaryti, neprašytus svečius, atėjusius naktį į vestuves, induoti policijai, kad pasodinus dviem parom kalėjiman.

Artinasi viršaičio rinkimai. Kandidatai jau su savo

šalininkais sėdi aludėse. Reikia tikėtis, kad rinkimai gali būti tokie, kaip Panemunės valsčiuje.

— Keletas garleviečių padavė prašymą gubernatoriui, kad jiems leistų įsteigti vartotojų draugiją.

— Prie “Žiburio draugijos pradeda po truputį policija “kabinietis, reikalaudama nurodyti, kokiais įstatais remdamiesi, darome sisirinkimus.

— Apie linkėję daug žmonių serga tymais ir difteritu.

“Šaltinis.”

Seinai...Lietuvių teatras. Sausio mėn. 29 (16) ir 30 (17) dieną turėjome tikrą pasismaginimą. Buvo vaidinama, gerai lietuviams žinoma, Alek. Gužučio drama “Ponas ir Mužikai.” Priešais žiūrėtojo akis praslinko išpalengvo visas lietuvių gyvenimas nuo paprasčiausio vargdienio baudžiauninko, ligi nupuikuso, išdykusio pono, prašvilpinusio savo dvarus. Malonu buvo žiūrėti į savo tėvynės netolimą praeitį. Pridėkime dar prie to tikrai rūpestingą vaidintojų prisiruošimą ir puikų atlikimą. Atsilankę svetimtaučiai grožėjos mūsų teatru, o ką jau apie lietuvius bekalbėti. Šis teatras parodė, kokių gabių vaidintojų turi seiniškai lietuviai ir didelė pažanga padaryta per pora metų. Kaip čia nesenei vaikščiojome lyk maži kūdikėliai, o šiandien jau sugebame pastatyti rimčiausius veikalus.

Kaunas. Subatoje 9-tą d. sausio Šančiuose, “Saulės” skyriaus mokyklos salėje, Šv. Juozapo darbininkų draugija vaidino “Betlejaus Stainelę.” Prieš vaidinimą vietinis choras padainavo keletą dainų, paskui truputį deklamuota. Po vaidinimo buvo parodyta keli gyvi paveikslai.

“Šaltinis.”

Gubiniškiai (Kalvar. apskr.). **Negeras sūnus.** Gubiniškių kaimo Pijus Melninkas išmetė šiemet savo motyną į šaltą kambarį, kuri jau nuo 10 metų kaip negali pasikelti iš lovos. Marti atėmė iš jos patalynę ir priegalybę, taip kad vargšė turi ant kietų šiaudų vaikų apleista gulėti. Tik kai kurie kaimynai ateina jos atlankyti, atneša jai valgyti ir aprėdalą. Ar maža yra Lietuvoje taip apleistų senų tėvų? Gražus užmokesnis už tėvų vargus ir rūpesčius vaikais!...

“Šaltinis.”

IŠ LIETUVIŠKŲ DIRVŲ AMERIKOJE.

WEST PITTSTON, PA.

West Pittston guli ant dešiniojo Susquehannos kranto priešais Pittston'ą, su kuriuo jungia jį du tiltai. Gyvena čia Pittston'o turtuoliai. Namai gražūs, gatvės čystos mažais akmenėliais ir cementu (macadam), apsodintos medžiais. Vejos užlaikomos dailiai. Gražu čia, švaru ir linksma gyventi vasarą. Smuklių nei krautuvinių čia nėra. Tik kur-ne-kur užtiksi aptieką, mėsos parduotuvę arba šiaip valgomųjų daiktų sankrovėlą. Yra čia geležiniai fabrikai, taip-pat šilkų, pančiakų, saldainių ir sausainių (biscuit) dirbtuvės. Gyventojų apie 7 tukst., iš kurių 573 lietuviai (tiek bent surašyta). Len-

kai čia nesibuvina; yra keletas šeimynų slavokų ir rusi-
nų — šiaip jau ateivių daugiausiai lietuvių ir italų. Gy-
vena jie menkesniuose nameliuose miesto pakraščiais.

Lietuvių šeimynų surasta 89. Vyrų 232, moterių 116,
vaikų 98, mergaičių 127 — viso 573 asmenys. Visi dir-
ba anglių kasyklose, išskyrus mergaites, kurios gauna
darba šilkų ir panėkų dirbtuvėse.

Daugiausiai lietuvių ateivių iš Suvalkų gubernijos;
vyrų 173, moterių 76. Iš Vilniaus gubernijos yra tik 31
vyras ir 7 moteris, o iš Kauno gub. 18 vyrų ir 6 moteris.

Suvalkiečių daugiausiai iš Prienų parap.: 44 vyrai
ir 14 moterių; paskui eina Udrijos parapijos, iš kurios
West Pittstone gyvena 27 vyrai ir 18 moterių. Trečiąją
vietą užima Barbieriškis su 22 vyrais 14 moterių. Iš
Rumbonių yra v. 9, mot. 5., Miroslovo v. 9, m. 5., Aly-
taus v. 9, m. 1; Rudaminos v. 5, m. 2; Kriokalauckio v. 4;
m. 4; Simno v. 6; Pakuonio v. 2, m. 2; Šventazerio v.
3, m. 1, Lazdijų v. 2; Beržininko v. 1, m. 1; Pajevonio
v. 3, m. 1; Pilviškių v. 3, m. 2; Metelių v. 1; Veisėjų m.
1; Seirijų v. 1; Šilavoto v. 1; Starapolės v. 3; Šunmskų
v. 2; Kalvarijos v. 1; Višakių Rudos v. 1; Zapiškio v. 3;
Naumiesčio v. 1, m. 1; Veiverių m. 1; Liudvinavo v. 1,
m. 3; Gielgaudiškių v. 1, m. 2; Bartininkų m. 1; Gra-
žiškių v. 1, m. 1; Virbalio v. 1; Vištyčio v. 2, m. 3;
Daukšų m. 1; Garliavos v. 1; Seinų m. 1. Artesnių ži-
nių nesuteikta apie 5 vyrus ir 1 moterį.

Vilniškių daugiausiai surasta iš Niedzingių par.
v. 10, m. 2. Daugų v. 7, m. 3; Varėnos v. 6. Po vieną vy-
rą iš Punios, Birštono ir Darsuniškių; po vieną moterį
iš Jezno ir Aluvės. Šiaip jau dar 5 Vilniškių nesužino-
ta gimimo vietos.

Trečioji Kauno gub. vyrų paeina iš Sidabravo (Pa-
nevežio pavieta). Iš Kuršėnų (Šiaulių pav.) yra 1 vyras
ir 3 moteris. Iš Jurbarko — 2 vyrų, bet vienas jų susi-
lituvinęs maskolius. Šiaip jau po vieną vyrą iš Šed-
vos, Švekšnos ir Saločių. Apie 6 vyrus žinoma tik tiek,
kad yra iš Kauno gub. Moterių po vieną iš Švekšnos,
Krekanavos ir Žvingių.

Amerikoje gimusių: Priceburge, Pa. v. 2, m. 2;
Pittstone v. 3; West Pittstone v. 5, m. 5; Plymouth
m. 1.

Be to dvi lenki, ištėkėjusi už lietuvių, yra gimimo
iš Galicijos, bet jau susilietuvinusi. Viena rusė, gimimu
iš Peterburgo, taip-pat išmoko lietuviškai nuo savo vyro.

Reporteris.

WYOMING, PA.

Dailiausioji Wyoming'o klonio dalis — tai lygumos
pagal dešiniąją Susquehannos krantą šiaurinėje dalyje.
Derlingi laukai, gojaliai, kvepiančios pievos, upeliai —
vis tai primena Lietuvą. Čia tai apsigyveno pirmieji bal-
ti žmonis, kurie atkeliavo į šitas vietas 1762 m. iš Con-
necticut'o. Šitų lygumų vidurys ir vadinasi Lygumomis
(indiečių Wyoming reiškia lygias vietas). Čia anuo-
met koks tai Jonas Anderson buvo pradėjęs pirkliauti
su indiečiais įvairiais daktais, o susėkęs indiečių kasyk-
las, ėmė vogti iš jų anglis. Jau 1766 m. indiečių atstovai

skundėsi už tatau ant Anderson'o Pennsylvanijos guber-
natoriui.

Kilus maištui prieš Angliją (1776 m.), Wyomingo
klonio yankės pakėlė irgi ginklą prieš karalių Jurgį.
Tuomet Anglijos šnipai sukurstė prieš juos indiečius.
Bet baltieji subėgo į tvirtovę, kurią turėjo Wyominge.
Yankės gynėsi narsiai. Indiečiai, negalėdami tvirtovės
paimti, griebėsi vyliaus. Tai-gi 3 d. lepos 1778 m. pa-
darė neva santaiką su įgula, bet kuomet baltieji išėjo iš
tvirtovės, užpuolė ant jų ir išpiovė apie 300 jų: senių,
moterių, vaikų... Dabar toje vietoje, kur atsitiko sker-
dynė, stovi didelis akmens paminklas su tinkamu para-
šu. Šalia to paminklo ir guli miestelis Wyoming.

Miestelis ne perdidelis; tęsiasi nuo upės iki kalnų
ruožiais ir guotais. Miestelio dalis vadinasi visokiais var-
dais: Wyoming, West Wyoming, Fuller's Patch ir t.t.
Visur daug medžių, bet būtų gražiau ir švariau, jei gat-
vės būtų čystos. Čia stovi kompanija Pennsylvanijos
"kazokų" (State Police), prieš kuriuos taip protestuoja
darbininkų sąjungos.

Wyominge gyvena daugiausiai anglai. Tarp jų
(miestelio pakraščiais ir prastesnėse vietose) išsimėtę
lenkai, slavokai, rusinai, letuviai, italai ir maskoliai. Du
lietuviai laiko smukles (veno smuklė, tiesa neseniai su-
degė, bet jisai nusipirko kitą, į kurią įeis balandžio mė-
nesyje) — šiaip jau jokių "biznierių nėra.

Lietuvių šeimynų surašyta čia 37; nerasta namie
arba nesužinota apie 7—8. Vyrų 44, moterių 39; vaikų
51, mergaičių iki 16 metų 49 — viso asmenų 183.

Lietuviai čia yra atėję iš įvairių Lietuvos parapijų.
Daugiausiai yra iš Rudaminos: vyrų 8, moterių 3. Pas-
kui eina Punkskas, iš kurio randame čia vyrų 4, mot. 2.
Iš Lazdijų, v. 2, mot. 2, iš Miroslovo v. 1, m. 1, Ilgavin-
gio v. 1, m. 1; Liudvinavo v. 1, m. 2; Prienų, v. 1, m. 2.
Šiaip-jau po 2 vyrų yra iš Veiverių, Janopolio ir Pane-
munio; po vieną vyrą iš Garliavos, Barbieriškio, Višty-
čio, Naumiesčio, Šventazerio, Bartininkų. Moterių 2 yra
iš Vilkaviškio parapijos; po 1 iš Griškabudžio, Berži-
ninko, Skriaudžių, Kalvarijos, Virbalių, Gražiškių Simno
ir Starapolės. Visi tie lietuviai yra iš Suvalkų gub. Prie
jų reikia priskaityti 4 vyrus, apie kuriuos tik tiek nežino-
ta, jog paeina iš Suvalkų gub.

Iš Kauno gub. tėra tik 20 vyrų ir 13 moterų. Dau-
giausiai iš Kuršėnų parap. vyrų 5 ir mot. 1. Iš Raseinių
parap. vyrų 1, mot. 3; iš Naumiesčio (Raseinių pavieta)
vyrų 2, mot. 1; iš Eržvilko m. 2; iš Pasvalio vyrų 2. Po
1 vyrą surašyta iš sekančių parapijų: Alsėdžių, Vižai-
nių, Skapiškio, Joniškio, Kauno, Papilės, Šilėlės, Tel-
šių, Skuodo; po vieną moterį — iš Telšių, Raudėnų
(Šiaulių pav.) Švekšnos, Užvenčio, Veprių. Apie 1 vyrą
ir 1 moterį žinota, kad jie iš Kauno gub.

Vilniaus gub. mažiausiai: vyrų 5 (2 iš Boguslaviš-
kių, 3 — iš "Viln. gub.") ir moterių 2 (Darsuniškio 1,
Alytaus 1).

Amerikoje gimusių vyrų 3: Wilkes-Barre 2, Shenan-
doah'e 1.

Rep.

CHICAGO, ILL.

Pereitą nedėdienį, t. y. 6 Vasario, nesitikėtai atsilankiau aš Chicagoje. Turėdamas atliekamo laiko, nuėjau į "Lithuanian Club" svetainę. Čionai patyriau, kad yra skaitoma šiandien prolekcija. Užmokėjęs dešimtuką, atsisėdau ir aš. Skaitė Dr. A. L. Graičiūnas referatą Dr. Matulaičio "Džiova." Skaitė jis, kas tai yra džiova, kaip galima ja lengva užsikrėsti, kad neat-sargumas sergančiųjų šita liga, nešvarus užsilaikymas, stoka gero maisto ir tyro oro — yra tankiausia priežas-tim užsikrėtimo sveikųjų; kad džiova serga daugiausiai beturčiai, gyvenantys drėgnuose kambariuose, darbinin-kai dirbantys fabrikuose, akmenskaldžiai ir kitoki amat-ninkai, dirbantys, ilgas valandas nešvariame ore, žmonės netviro organizmo ir nusilpnėjęs per girtuokliavi-mą ir ištvirtimą, ir t.t. . .

Prelegentas skaitė aškliai ir puošė paminėtą refera-tą, pridėdamas savo patėmijimus. Užbaigęs referatą, jis perskaitęs statistiškas žinias apie džiova S. V. Ameri-koj, o ypač Chicagoj, t. y. padavė skaitlių sergančių ta baisia liga ir budus kovot su ja. Galop prasidėjo riši-mas klausimų, t. y. kiekvienas iš publikos galėjo ant po-pieriuko paršyti savo klausimą ir paduoti jį išrišti.

Reikia pripažinti gabumą Dr. A. L. Graičiūnui skai-tyme prelekcijų. Jis taip pasekmingai mokėjo užinte-resuoti klausytojus. Mokėjo kiekvienam pajudinti sme-genis prie mąstymo. Noriai atsakinėjo ant kiekvieno klausimo. Atsakinėjo trumpai, aiškiai, pridėdamas svarbą kiekvienam klausymui,—ir tas dar labiau ragino visus mąstyti ir artino su prelegentu.

Pasipylė klausimai dešimtimis. Klausimai buvo gan rimtūs. . . . Apie svarbą Aušros prelekcijų, man ro-dos, nevienas neabejoja. Nes jos juk atpratina jaunuo-menę nuo saliuų, aukleja ją kaipo protiškai, taipo ir doriškai, pripratina ją rimčiaus galvoti, išgirsta čion vi-si daug gyvų gyvenimo klausimų. Nuolatinės prelekcij-os, kurias daro Aušros Draugija, davė matomus vaisius. Treji metai tam atgal man tėjo būti vienoje paminėtųjų prelekcijų. Ir kokį skirtumą aš užtėmėjau! Tada lai-ke prelekcijos šnekučiavosi žmoneliai tarp savęs, vynio-jo kaikurie net cigaretus, ir daugumas, valandą prisi-klausę, triukšmingai apleisdavo svetainę. Paskutinio-je-gi prelekcijoje jie visi klausėsi su didžiausia atida, bi-jodamies praleisti bent žodį, prelegento. Nevenas ne-atsikėlė nuo kėdės iki pat galui. Tartum kiekvienas skaitė savo pareigą butinai išrišti tuos visus klausimus apie tą nedora ligą. Taip žmonės jau pripranta ir rim-čiaus mastyti. Bet dar sykį pabriežų, kad nemažai tatai priklauso ir nuo prelegento, kuri, panašiai Dr. A. L. Graičiūnui, moka užinteresuoti klausytojus — kas ir yra gal svarbiausiu prelegento uždaviniu. **Praeivis.**

WORCESTER, MASS.

Gana dažnai užtinku žinių iš šito miestso, na, ir man malonu savieji marškiniai, mat, arčiau prie kūno, tik kad dar ligšiol neužtikau žinių gana svarbių, tai jau bent aš pranešu.

Darbai pas mus eina nei šio nei to. Apskritai i-mant, gana gerai. Bedarbių labai maža.

Vietinėje parapijoje klebonu kun. Bukaveckas. Po primicijų veik mėnesį laiko viešėjo jaunas kunigėlis, ale pravardės nebeatmenu. Praeitą nedėdienį jau jo ne-bebuvo. Šneka žmonės, kad kitur iškėlę.

Parapija rodosi iš medžiagiškos pusės eina geryn. Neseniai buvo parapijos mitingas. Užsilaikė visi labai ramiai. Visą laiką kalbėjo vienas klebonas. Buvo net prašyta šnekėti, ale kaip niekas nešnekėjo, tai nei aš ne-šnekėjau.

Susirinkime klebonas davė atskaitą ir atnešė para-pijos knygas ir ragino peržiūrėti. Kad salė buvo ne-kūrenta, o šalo, tai žmonės išrinko tam tikrus vyrus, ku-rie atėję į kleboniją, peržiūrinėjo knygas. Skaitlinės sutinkančios. Atskaitą klebonas ir bažnyčioje apskel-bė. Prie durų dešimtukų paimta viso \$4.237.50; mėne-sinės kolektos \$2.567.81 randos gauta \$546.40. Kitokių paimų neatsimenu. Išviso per metus paimta **\$7.925.41.**

Išleista-gi, kiek atsimenu, tai klebono metinė alga \$600; zakristijonui išmokėta \$213.55; vargoninkui \$439.-90 šviesa, šiluma; bažnyčia \$240.18; klebonijos pataisy-mui \$50; baldų-rakandų \$60; cathedratium \$163.78 di-jeezinėms kolektoms \$143.80; taksų \$295.47; insurance \$208.25; procentų už skolą \$2.670.00. Kitokių išlaidų jau nei mano galva neneša. Išviso išleista, kiek atme-nu, tai **\$8.046.48.** Hipotekos (mortgage) šimet nieko neatmokėta, tik išmokėta kunigų: Juozo Jakščio ir Juli-jaus Radzevičiaus smulkiosios skolos, kurių išviso anot klebono išmokėta du tukstančiu su viršum. Tai-gi mor-giečiai tie pats lieka, senos bažnyčios ir klebonijos \$6.-000 ir naujos bažnyčios ir dviejų namų \$37.500. Tai-gi išviso morgiečių arba parapijos skolos \$43.500. Tiesa, skola didelė, ale parapijos nuosavybė ir-gi didelė. Abel-nai imant, tai senoji bažnyčia su namais gali kainuoti į \$15.000 naujosios bažnyčios vieta atsiėjo \$13.000, o nau-joji bažnyčia pigiai skaitant daugiau kaip \$25.000 gali būti verta.

— Čionai susitvėrė nauja S. L. R. K. A. kuopa. Atsitiko tas ve kaip: Į pastarąjį Clevelando seimą vie-tinė kuopa neišrinko delegato, tečiaus p. Vieraitis, kad ir kažin kaip o į seimą pasiryžo nutraukt, o čia kuopa įgaliojimo neduot. . . Kas-gi dabar daryt? Kur įgalioji-mas gauti? Menka bėda, p. V. patsai pasigamina įgalio-jimą, nueina į susirgusį kuopos prezidentą, pakiša pa-rengtą įgaliojimą, kad pasirašytų, nes kuopa jį išrin-kusi. . . Itikėjo. Pasirašė. P. V. atstovavo ir iš vietinės kuopos kasos ukgriebė \$5. delegatams paskirtąjį, P. V. prisipykęs bruka kuopai už organą "Kataliką." Kuopa "Ką" atmeta, apsirenka "Draugą," p. V-gi už ne-teisinga įgaliojimo išgavimą, už užgrobimą \$5, už ne-katalikišką apsiėjimą, būtent šmeižimą žodžiu ir per lai-kraščius vietinio klebono p. Vieraičiui atima visiems me-tams balsą ir prašalina nuo mitingų. Viešpatauti ne-bėra kur, o noris. Ką-gi daro p. V.? Jo butą galvočiaus! Jis tapo viešpačiu ir tai dar dvilypiu. Atitraukia nuo vie-tinės kuopos kelis sąnarius, gauna naujus ir sutveria naują kuopą. Iš tų pačių beveik sąnarių įkuria naują

draugija, vardu šv. Petro ir Povylo, kuri gyvuojanti ir dabar. Naujoji kuopa taipos-gi būk esanti ir turinti pakaktinai narių, kad turėtų bent valdininkus, kaip prezidentą, sekretorių, kasierių ir t.t....

— Prieš Užgavėnės suskubo žmonės poruoties. Kas sanvaitė būna po 5 vestuvės, tik ne visur laimingai užsi-
baigia. Štai į vienas vestuves, kaip tai paprasta pas mus lietuvius, ateina neužpršyti ir nelaukti svečiai. Jiems parodoma, kur duris, tik anie, bene bus neužmatę, traukia gilyn. Susiremia apsidaužo antausius ir neprašyti svečiai pasijunta gulį minkštai, tik ne lovoje, (būta tai sniego) ir galvą lyg svaigstanti, nors paragauti nei lašo negavę. Sumuštieji paduoda jaunikių ir jo pagelbininkus į teismą, bet teismas įsakė neprašytiems svečiams užsimokėti po \$20. ir patupėt... Neprašytas nelysk!

Kaziuks.

Iš Amerikos.

Kasyklose Cherry, Ill., pradėjo darbą kasyklų valymo, bet darbas eina pamaži, ir, turbūt, daug dar praslinks laiko kol daeis prie lavonų.

Kasyklų kompanija nori gražumu išmokėti atlyginimą nukentėjusioms šeimynoms. Jie duoda 800 dol. už kiekvieną nevedusį, o 1200 dol. už kiekvieną kursai paliko pačią su 6 vaikais. Pinigus nori tuoi išmokėti. Kai kurios našlės sutiktų ant tų išlygų, bet didžiumą nesutinka, nes tas atlyginimas joms permažas.

Pereitą sąnaitę atsitiko 3 pagret nelaimės anglių kasyklose, kur vėl prazuvo 178 asmenys. Kasyklose Primero, Colo. žuvo 75; Drakesboro, Ky., 35, Coalmita, Meksike—68. Nelaimių priežastis vis tas pats savininkų neadbolnumas ir nieko nepaisymas ant darbininkų gyvasties.

Milijonas darbininkų ir darbininkų pareikalaus užmokesties pakėlimo. Skaitlius darbininkų, reikalaujančių didesnės užmokesties sekantis: Anglių kasyklų darbininkai—400 tukstančių; geležkelio tarnai—101 tukst; geležkelio konduktoriai—50 tukst; geležkelio kurėjai 60 tukst; geležkelio mašinistai—50tukst; amatininkai—150 tukst; siuvėjai—150 tukst; duonkepiei—50 tukst; akmenų laužyklų darbininkai 250 tukst. Atsisakius pakelti jiems mokestį gali išsklyti visuotinas straikas.

Geležkelio sukiotojų straikas jau pasibaigė ir darbininkai laimėjo. Tasai straikas tęsėsi nuo lapkričio 30 d. pereitų metų. Visi darbininkai bus priimti atgal prie darbo ir gaus didesnę užmokestį.

Šią sąnaitę Suv. Valstijų kongrese bus svarstomi labai svarbus dalykai, butent apie valgomųjų daigtų brangumą. Kongresas turės nutart ar reiks padaryt tar-dymą tame dalyke, ar ne.

Rafaele Pisano "Juodosios rankos" vadas, taip at-

sižymėjusios žmogžudystėmis ir apiplėšimais, tapo nu-teistas 25 metams kalejiman.

Teisėjas Farocet, paskyrdamas jam didžiausią bausmę, kokią tik įstatymai leidžia, pasakė, kad anot jo, to neužtenka, jisai norėtų jį ant visos gyvasties nuteisti, kad tas būtų pamokinimų ir kitiems tos žmogžudiškos organizacijos nariams.

Andrew D. White, buvęs Cornell'o universiteto rektorius, vėliau Ambasadorium Vokietijoje ir Rusijoje,—praneša, kad anot jo skaitlinių, kurias jisai rinko per 8 metus, Amerikoje atsitinka daug-daugiau visokių žmogžudyščių, negu kitose šalyse. Jisai nurodo vieną iš svarbiausių priežasčių, kad čia peršvelniai apsieinama tei-siant prasikaltėjus.

Visokios žinios.

Tvanas Paryžiu.

Netikėtai išsiliejimas vandens iš Sekvanos ir užliejusio visą Paryžių, kaip praneša laikraščiai, — jau baigiasi. Tasai tvanas pridirbo daug nuostolių ir mo-jo daugiausiai nukentėjo vargingesni Paryžiaus gyven-tojai. Miesto valdžia energiška imasi už darbo, sku-bindama su pagelba nukentėjusiems ir valydama miestą. Dėlei užlaikymo tvarkos nukentėjusiose miesto dalyse, sutraukta tenai daug kariūnės. Sargyba dieną ir naktį valtėlėse važinėjasi po miesto gatves ir gauda plė-šikus, kurie naudodamiesi iš kitų nelaimės apiplessia tur-tingesnius namus. Tokius plėšikus kareiviai sušauda ant vietos.

Atstovas be drabužių.

Vasario 3 d. iš Peterburgo kalėjimo siuntė partiją nuteistųjų katorgon, tarpe kurių buvo du antros Valst. Dumos atstovai: Onikin ir Vinogradov, abu nuteisti į katorgą prie sunkių darbų. Atstovas Vinogradov vi-siškai neturėjo drabužių. Vienas praeivis matydamas drebantį nuo šalčio atstovą, paauskavo jam savo kailinius.

Paskendo laivas.

Laivas "General Chanzy" einantis iš Marsilijos, Pie-tinėje Prancuzijoje, į Algirą, tapo užkluptas baisios au-dros, kuri sudaužė laivą į smulkius kšnelius. Ant pas-kendusio laivo buvo 150 keliauninkų, kurie ir-gi nus-kendo. To laivo kapitonas, norėjo jau atsitraukti nuo tarnystos ir šioji kelionė būtų buvus paskutine. Vienok atsitiko kitaip. Vieton rasti pasilsį tarp gyvųjų, atra-do jį ant jurių dugno.

Paaukavo 250 tuks, ant vargšų.

Pasimiręs Gloucester, Mass., katalikų kunigas J. M. Healy, visą savo turtą užrašė vargšams. 50 tukst. dol. padėjo į banką, nuošimčiai kurių eis pavargėliams, be skirtumo tikėjimo, nes anot velionio kunigo, visi žmonės yra Dievo vaikais.

Kiek nužudė.

Rusiškas laikraštis "Pravo" paduoda, kad visoje valstijoje 1909 m. tapo nuteista miriop 1449 asmenys, iš jų nužudyta 537. Mieste Ekatrinoslave nužudyta 116, Varšavoj 21, Vilniuje 15, Lodziuj 14. Iš nuteistųjų mi-riop 16 pats nusižudė, o 8 išėjo iš proto.

NAMINIS VAIKŲ AUKLĖJIMAS.**KARAKTERIO IŠLAVINIMAS.**

Paskutinę auklėjimo namui plytą padeda tėvai, kada duoda vaikui kilnų charakterį, tai yra, išdirba jo nuomonę, mąstymo būdą ir išlavina valią. Dūšios kilnumas, kurį tėvai auklėjimu privalo savo vaikams suteikti, apsireiškia ypatingai neveidmainingoje artimo meilėje.

Apie prakilnią Vokiečių karalienę Liudviką, dviejų karalių motiną, pasakoja, kad kūčios vakare, kuomet jos du sūnu, viens treju, kits ketverių metų, laukdavo, išsiilgę Kalėdų dovanų, ji juos imdavo už rankų ir, neveizint į šaltą žiemos orą, vedavo juos pirmiau į našlaičių namus, ten jie rasdavo apie du šimtu našlaičių, kuriems jų tėvai jokio Kalėdoms negalėdavo suteikti džiaugsmo. Abu mažų kunigaikščių, imdamu iš motinos rankų daugybę įvairių žaislų, drapanų, pyragaičių ir kitokių dovanų, daliavo juos našlaičiams ir mokinosi iš anksto didesnę rasti laimę davime, ne kaip ėmime. Kuomet kunigaikščiui iki valiai prisižiūrėdavo džiaugsmui kuris spindėjo iš veidų našlaičių, atidarydavo karalaičiams Kalėdų salę, kur jiems parengta švietė Kalėdų eg-laitė.

Jų motina, apėmus Napoleonui Vokietiją, sunkia tėvynės nelaime suvarginta, anksti mirė; bet sėkla, kurią ji į jaunas savo vaikų širdis įbėrė, neišnyko. Vienas iš tų dviejų kunigaikščių Ciesorius Vilius I, išdavė istatymus apie apsaugojimą darbininkų sveikatos ir gyvybės.

Tokių kilnų pavyzdį tėvai privalo vaikams rodyti, jei nori kad jie įgytų prakilnų mislijimo ir pasiėlgimo būdą. Prakilnus žmogus užmiršta save ir daro kitiems didžiausias aukas. Reikia prie progos, vaikų širdyse tokius jausmus gaivinti. Kada pavargėlis duonos mel-džia, vaikai ją privalo paduoti. Kada tėvas ar motina ligonį lanko, tai vaikas taip-pat, jei nėra svarbių kliu-čių, privalo su jais eiti, kad žmonių vargai ir sopuliai nebūtų jam svetimi. Jei kuris vaikas dovaną gauna, tai pa-tark, kad noriai su broliais ir seserimis pasidalytų.

Didelė mūsų laikų yda yra augantis nepasitenkinimas apturėta nuo Dievo dalim. Su apsilpnėjimu plačiose miniose tikybinių jausmų ir pažiūrų, daugybėje atsitiki-mų nyksta taip-pat ir viltis pas Dievą. Nepaveda Die-vui savo rūpeščių, neatidengia Jam savo sielvartų ir skausmų, bet ieško suraminimo smagumuose ir žemiškų-jų džiaugsmų sukuryje, kur užganėdinimo niekad nega-lima rasti. Skundžiasi mažu uždarbiu, sunkumu ir dau-gybe darbų, blogu perdėtinių apsėjimu. Rūgoja, pajuo-kia, apšneka ir nemislija, kad tas blogo nesumažina, tik tankiai padidina. Pasitenkinimo dvasia, priešingai, duo-da tirą laimę net ir neturtingame padėjime. Vaikai, kas dien rūgonių klausydami, išaugs į neužsiganėdinan-čius žmones. Kaip šalna pavasario naktį nukanda, jau-nus diegus, taip nuolatiniai murmėjimai ir rūgojimai tė-vų ant savo nuostolių, panaikina vaikų linksmumą, už-krečia jų širdis nedrąsą ir nusiminimu, įdaigina pavydo ir artimo neapykantos sėklą.

Darbas ir rūpestis tai mūsų tėvainystė. Dievas ne-uždeda ant mūsų, tiek, kiek panešti negalėtum, ir kan-trybė palengvina gyvenimo naštą. Žmogui, tankiai at-sitinka taip, kaip tam kryžiaus nešėjui, kuriam jo kry-

žius per sunkus išrodė, bemeldžiant, apturėjo pas Dievą leidimą, issirinkti sau vieną iš daugelio kitų kryžių, ku-riuos jam Dievas parodė. Ieškojo jis ir perieškinėjo, ku-ris kryžius geriaus jam tiktų, bet po valandėlės kiekvie-na dėjo atgal, nes buvo persunkus. Ant galo rado vieną kryžių, kuris jam tiko. Kada geriau jam prisižiūrėjo, pa-žino, kad tai buvo tas pats kryžius, kurį jis jau pirmiau nešiojo.

Tėvai, norėdami užauginti savo vaikus pasitenki-nančiais ir laimingais, tegul mokina juos žiūrėti į tuos, kuriems blogiau einasi, nei jiems patiems, o ne į tuos, apie kuriuos žmonės mano, kad jiems geriau klojasi. Kas su tikinčia akim žiūri į savo gyvenimą, tas tikrai suras, jog teviškoji Dievo ranka ir tuomet jo neapleido, kada nelaimės ir vargai jį spaudė. Brangūs gimdytojai! mokinkite savo vaikelius pasitikėti ant Dievo, priminki-te jiems tankiai padėjimą ir ligonių, o tikrai išaugsite užganėdintus ir laimingus vaikus.

Tankiai auklėjimas perdaug esti išlepintas. Tėvai rūpestingai prašalina nuo vaikų kiekvieną nesmagumą. Drabužis, mat, nori kad būtų vis minkštas, vilnonis, kad vaikas nesusaltų. Basam ir karščiausioje vasaroje ne-leis vaikščiui, kad, mat, negautų plaučių uždegimo. Kuomet pirmiau nesibijodavo vaikus plonai aprenktus iš-leisti ant darganos ir vėjo, kad žiaurumą oro perkėsti išmoktų, dabar-gi apsiaučia kūdikį šimtais atsargumų. Kai-kurie net pačia mintim kratosi, kada nuo jo reika-lauja, kad ir žiemą savo vaikus šaltu vandeniu apmaz-gotų. Kuomet vakare vaikų sukinėjimos iki velam lai-kui ir suaugusiems nubosta, ant rytojaus suvėlina jų iš-leidimą į mokyklą, kad išsimiegoti galėtų. Nepratina vaikų į rimtą darbą nei namieje, nei mokykloje, nes mat, da jauni ir privalo savo liuosybę turėti. Spartanų vai-kai, kurie ir šaltyje turėjo basi vaikščioti, rykštėmis pla-kiami turėjo kentėti nesusiraukė, o švendres, ant kurių nakčia gulėjo, turėjo patys iš Euroto parsinešti, tie jau seniai išnyko. Apie atsižadėjimą ir nusimarinimą, nei tėvai nei vaikai, tankiai, šiandien neturi supratimo. Iš patyrimo žinoma, kad geriausią sviete pasisekimą turi tie žmonės, apie kuriuos šneka, kad sunkų turėjo gyve-nimą jaunose dienose. Išlepinti vaikai turi nelaimin-gais būti, nes gyvenimas sviete reikalauja nuo žmogaus susilaikymo ir atsižadėjimo. Te-apmąsto tą tėvai, ir nepildo kiekvieno, kad ir neišmintingo savo vaikų troš-kimo ir ne kiekvieną suteikia pasilinksminimą, kad ir ne-labai jiems tinkantį. Negerai jei vaikai dalyvauja kiek-viename pokilyje. Jie susitinka ten su doriškais pavo-jais, ištvirksta ir peranksti subręsta. Kame da tokie vaikai suaugę atras smagumą, jei jie dabar jau viską pa-ragavo. Kaip-gi nelaimingais jie jausis, kuomet nepri-tekis jiems išgalėjimo sau pramogėlę padaryti, prie ko jie jau vaikais įprato. Kas vaiku būdamas nepriteklių kartais pakentėjo, tas ir vyru būdamas, priešingose ap-linkybėse dvasioje nenupuls. Priedermių kelias esti erš-kečiais nuklotas. Laimingas yra žmogus, kuris savo pa-sielgime nesiduoda susiklaidinti nei priešui, kurį jis pats savo širdyje nešioja, nei atmainingoms žmonių nuomo-nėms. Didžiausias pergalėjimas yra tai pergalėti patį save. (Pabaiga bus.)

DRAUGAS

**KATALIKISKAS LAIKRAŠTIS
PASVĘSTAS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ
REIKALAMS**

Eina kas savaitė iš Wilkes-Barre, Pa.

Kaina: metams \$2.00, pusmečiui \$1.00, trims mėnesiams 50 centu. Europoje ir kitur \$3.00

Adresas:

**"D R A U G A S",
314 E. Market Str. Wilkes-Barre, Pa.**

Raštus ir korespondencijas reikia siųsti pas:

**REV. A. KAUPAS,
64 Church Street, Pittston, Pa.**

Su visais reikalais reikia kreipties šitokiu antrašu:

**"D R A U G A S"
JOHN S. LOPATTO, Manager,
314 East Market Street, Wilkes-Barre, Pa.**

"DRAUGAS"

(THE FRIEND)

WEEKLY, published at 314 E. Market St. Wilkes-Barre, Pa.

Subscription: \$2.00 a year, \$1.00 six months, 50 cents three months.

Rates of Advertising on Application.

SKAITYTOJŲ ATYDAI.

Primename visiems "DRAUGO" skaitytojams, kurių prenumerata jau pasibaigė, kad laikas ją atnaujinti, kitaip busime priversti sulaikyti laikraštį.

Ka prisius mums prenumeratą už visus metus išaugšto tas gaus uždyką gražią knygą vertės 1 dol.

"DRAUGO" Administracija.

REDAKCIJOS PASTABOS.

Pennsylvanijos įstatymais užginta priiminėti į dirbtuves vaikus, neturinčius 14 metų, o į kasyklas — neturinčius 16 metų. Įstatymų tikslas — priversti vaikus savo jaunas dienas perleisti mokykloje, ne prie mašinos ir ne prie rankų darbo.

Pennsylvanijos kietose anglyse jau senei tas įstatymas buvo apeinamas. Prie anglių kasyklų vaikai pradėdavo dirbti nuo 8-9 metų amžio. Užtekėdavo tėvui,

motinai prisiekti pas skvajerį, kad vaikas turįs 14 metų, ir vaikas gaudavo tuojau darbą: už mažą užmokestį varstydavo duris kasyklose, varydavo mulus, rinkdavo uolas iš anglių ("šleitus pikiuodavo") ir t.t. Bet mergaitės pasilikdavo dykos. Tai-gi gudrūs kapitalistai sumanė joms darbą ir menką uždarbį (po 15—25 dol. mėnesiui už 10 valandų dienos darbo). Kaip matai, kietose anglyse pradėjo dygti viena po kitos šilkų, šydų, pančiakų ir į tat panašios verpiamosios, audžiamosios ir mezgamosios dirbtuvės. Tėvai, ypač lietuviai, lenkai ir kitoki ateiviai iš vidurio Europos, atsimindami, jog jie buvo pristatyti darban tuojau, kaip tik paaugo, pradėjo varyti savo dukteris į dirbtuves, o sunus į kasyklas. Kapitalistai turėjo pigius darbininkus, tėvai — girtuokliai gėrimus iš savo vaikų uždarbio, paliegėliai ir našlės pragyvenimo šaltinį.

Taipėjo iki kol valstijos vyresnybė nepradėjo prižiūrėti aštriau dirbtuvių ir kasyklų. Skvajerių paliudijimams pradėta netikėti — nuo kelerių vietų net ir mokyklų vyresnybei. Nepilnamečiai vaikai turėjo pristatyti krikšto metrikus nuo kunigų. Praeitų metų pabaigoje liepta visiems vaikams išsirūpinti metrikus iki 1 d. Sausio šių metų. Kas nepristatė metrikų paskirtu laiku, tapo paleistas iš darbo.

Kilo trukšmas ir rugonės. "Niekados to nebuvo; kam dabar to reikia!" — buvo girdėti iš visų pusių. "Kur dingsiu su pulku vaikų? — skundėsi kiti.

Bet tėvai privalo žinoti keletą daiktų. Pirm visko jog jeigu jie tapo pristatyti prie darbo Lietuvoje mažose dienose, tai tas darbas buvo nesunkus ir ant tyro oro: ganyti, šieną grębti, bulves kasti ir t.t. Bet dirbtuvėse ir kasyklose darbas nešvarus, pavojingas dažnai mažomis vaiko spėkomis nepakeliamas, oras nesveikas — reikia tikrai įsitęmyti į nemečių darbininkų išblyškusius veidus, įdubusias akis, pasiklausyti jų kosėjimų...

Antra, ko vaikai išmoksta kasyklose ir dirbtuvėse? Gal išmoksta amato, paklusnumo, švarumo, disciplinos, punktuališkumo, ir kitokių gerų privalumų? Ne, jie eina darban vien dėl pinigų. Kuomet vaikas darbininkas paauga, jo vietą užima mažesnis už jį, o jis išsilavinęs, bet pilnas karčios neapykantos prieš darbą. Dėlto tai Amerikoje pilni kampai vaikinų 17—18 metų amžio, nenorinčių dirbti, tinginių, velijančių valkoties be tikslo ir be užsiėmimo, nekaip gyventi dorai ir rūpinties savo ateitim. Dėlto tai Amerikos prasti darbininkai reikalauja, kad jiems kas stovėtų ant sprando ir nuolatos juos ragintų dirbti.

Kitas negeistinas vaikų darbo vaisius — tai mokslo apleidimas. Vaikai — darbininkai netik neprisipratina sistematiškai dirbti, netik neišmoksta amato nei specialinio darbo, bet negauna to, ką būtų radę mokykloje. Mergaitės, einančios į dirbtuves, neišmoksta namų darbo, negali būti geromis garpadinėmis ir jaučia paniekinimą tų darbų, prie kurių jų motinos yra pripratusios išmažens. Būti namų tarnaitė — joms didžiausias pažeminimas. Todėl Amerikoje taip opus namų tarnaičių klausimas, kurį pirm kelerių metų Upton Sinclair bandė išrišti savo "Heliconu."

Suimant tą viską į kruvą, aišku, kad nėra už ką rugoti ant valstijos vyresnybės, kad nori priversti vaikus iki 14 metų amžiaus lankyti mokyklas ir neduoti jiems tunoti nešvariuose, pavojinguose, nesveikuose, o jų ateičiai kenksminguose darbuose.

Bet valstijos rūpesčių privalėtų būti ne tik proto lavinimas, bet lavinimas vaikų iš mažų dienų rankų darbuose. Jeigu vaikas išmoksta mokykloje vartoti kairiuosį ir kairius, jei apsipažįsta su kokiu nors amatu ir t.t., tuo skaistesnė jo ateitis, tuo labiau pageidaujamas jis tampa visuomenei.

Tokia srovė, kuri reikalauja statymo industrijalinių mokyklų, vis smarkiau ir smarkiau duodasi jausties Amerikoje. Neabejojame, kad netolimoje ateityje viešųjų mokyklų sistema Suvienytosiose Valstijose bus atmainyta, pagerinta ir pratobulinta. Tuomet nereiks kapitalistams naudoties nemečių vaikų silpnomis spėkomis nei tėvams siuntinėti savo mažiutėlių ten, kur jie nustoja sveikatos, doros ir kitokių gero žmogaus ir piliečio privalumų.

Valparaiso universiteto lietuvių studentų ratelio komisija buvo prisiuntusi mums aštru protestą prieš p. Kebų Raganių ir kitus mūsų korespondentus, rašiusius apie viršminėtojo universiteto discipliną ir mokymo metodą. Proteste vienas tik daiktas buvo pasakyta aiškiai—butent, kad universitetas tapo įsteigtas tiems, ką trokšta įgyti augštesnį mokslą, bet mažose dienose neturėjo progos lauzuoti mokyklą — šiaip jau pasibarta smarkiai prieš "Draugo" redakciją ir jo korespondentus. Tokuose formoje, kokioje ji gavome, protestas netiko spaudai. Todėl paprašėme, kad Valparaisiečiai arba patys suminkštintų protestą arba paveltų mums išmesti iš jo bereikalingus smarkavimus ir užgauliojimus. Tačiau komisija pareikalavo savo rašto atgal.

Tuo tarpu atėjo p. Niagariečio paaiškinimas (žiur. "Dr." praeitą numerį) ir universiteto prospektas (katalogas). Iš šio pastarojo semiam trumpus paaiškinimus.

Valparaiso mokyklos įsteigėjų yra H. B. Brown, kursai pabaigoje 1873 metų nupirko nuo metodistų kolegijėlę ir atidarė ją, kaip normalinę mokyklėlę (atsako Lietuvos progimnazijai). Pirmais metais busimas universitetas teturėjo 5 mokytojus ir 35 mokinius. Už kiek laiko Brown prisileido savo buvusį draugą O P. Kinsey už dalininką. Šitų dviejų vyrų nuosavybe Valparaiso universitetas pasilieka ligšiol, bet yra viltis, kad jiems mirus, universitetas bus atiduotas "žmoniams" (žiur. atspauda George Kennan'o straipsnio McClure's Magazine, p. 24.)

Univesiteto tikslas yra duoti norintiems augštesnį mokslą su mažiausiu laiko gaišinimu ir už kuopigiausią užmokestį. Todėl mokyklon yra priimami abiejų lyčių, įvairaus amžio ir išdavavimo laipsnio mokiniai, todėl žiurima ne mokslo laiko, bet paties mokslo (gabesniems ir stropesniems mokiniams leidžiama baigti mokyklą greičiau); todėl tenai nėra vietos sportams ir kūno jiegų lavinimui.

Valparaiso universitetui, kiek mums matosi, rūpi daugiau praktikinė mokslo pusė, nekaip mokslo teorija. Tame atžvilgyje jisai primena garsų Seranton'o "International Correspondence School." Kadan-gi Seranton'o įstaigos naudingumas mums gerai žinomas, todėl, kiek galima spėti, nemažiau naudos neša visuomenei ir Valparaiso universitetas.

"KATALIKAS" EINA PIGYN.

"Katalikas" jau siūlosi Susivienijimui už 45 centus (žiur. No. 6). Perbrangu, p. Tananevičiaus, perbrangu! Man rodosi, vienas centas nebūtų nekiek permažai nei jau taip labai perdaug. Žut-būt! galime užsimokėti dešimtuką tautos reikalams, kvoterį kuopos išlaidoms, išteksime cento "Kataliko" palaikymui. Duodu įnešimą kuopoms, kad palieptų XXV seimo delegatams aprinkti "Kataliką" organų ir mokėti už organą po vieną centą nuo egzempliriaus. Kas už įnešimą, atsiliepkite tuojau!

Susivienijimo narys.

IŠ KITATAUČIŲ SPAUDOS.

Philadelphijos "Ecclesiastical Review" yra skiriamas pirm visko dvasiškijai, bet dažnai randame jame tokius straipsnius, kuriuos gali skaityti su pagėmimu ir didele savo nauda ne tik kunigai, bet šiaip jau visokio luomo ir tikėjimo inteligentai. Prie tokių priklauso Sheehan'o apysakos, istoriški rašteliai ir t.t. bet ypač sąžiningas ir stropus peržvalginėjimas naujausiųjų Biblijos tardymų. Paskutiniame (February) numeryje užtin-kame d-ro J. J. Walsh'o labai sympatišką straipsnį apie kun. E. Wasmann'ą (Father Eric Wasmann, S. J.—Modern Biologist"). Kun. Wasmann, kaip žinoma, yra vienas didžiausiųjų šių dienų gamtos žinovų ir tikras botagas gamtininkams—bedieviams (Haechel'ui ir k.). Antra vertus, d-ras Walsh yra profesorium medicinos istorijos ir nervinių ligų Fordham'o universitete; taip pat profesorium fizijologinės psichologijos kitose kolegijose—ir gamtos moksluose gali būti ir-gi autoritetu. Tai-gi, jeigu vienas mokslo vyras atiduoda priderančią garbę kitam mokslo vyrui, tad pagyrimas vertas perskaityti bent kokiam profanui.

Erikas Wasmann gimė Merane, pietų Tyroliuje. Tačiau jo tėvas buvo ateiviu iš Hamburgo ir priėmė katalikų tikėjimą tik naujoje tėvynėje. Jaunas Erikas mokinosi Merane ir Hall'es gymnazijose, paskui jezuitų kolegijoje Feldkirche. Iš mažų dienų buvo nesveikas (turėjo džiovos pradžia) ir noroms—nenoroms buvo priverstas didesnę dalį laiko praleisti atvirame ore. Toji aplinkybė suteikė jam progą prisiziūrinėti gamtai, ypač vabalėlių gyvenimui. Paskui, besimokindamas Holandijoje, dėlei tos pačios priežasties buvo vėl priverstas gyventi daugiausiai šviežiam ore ir, žinoma, tą laiką pašvėsdavo savo numylėtiems tyrinėjimams. Tie tyrinėjimai padarė jį vabzdžių gyvenimo žinovu. Viršininkai pamatę jo gabumus, kuomet jis tapo iššventintas į kunigus (1890 m.), nusiuntė jį į Pragos universitetą studi-

juoti zoologiją, kur jis išbuvo dvejus metus.

Būdamas dar klierikų, Wasmann rašydamas mokslinius straipsnius, daugiausiai apie skruzdelių gyvenimą. Tolesni tardymai padarė jį žymiausių entomologų (žinovų vabzdžių gyvenimo) ir autoritetu savojo mokslo šakoje.

Betyrinėdamas skruzdeles, jų svečius, įnamius ir neprietelius, jisai nepasijuto, kaip perėjo iš entomologijos į platesnią biologijos dirvą. Pasekme buvo parašymas labai svarbios knygos vardu: „Naujoji Biologija ir Evoliucijos Teorija“. Toje knygoje tapo išrodyta, jog Darvino evoliucijos teorija neturi patvirtinimo faktuose — vadinasi, faktai, paimti iš gyvų sutverimų gyvenimo, priešinasi Darvin'o mokslui. Wasmanno prirodynėjimai buvo tuo svarbesni, kad jisai geriau, nekaip kas kitur, žinojo gyvenimą skruzdelių, kurios stovi sulyg instinkto daug aukščiau už kitus gyvius.

Žinoma, drasybė, su kokia silpnas jezuitas pakėlė balsą evoliucijos teorijoje ir gamtos moksle, suerzino senus profesorius, pripratusius žiūrėti į katalikų kunigus, kaip kokius mokslo trukdytojus, — suerzino ypač Ernestą Hacakel'į. Pradėta ne kritikuoti Wasmann'ą, bet ant jo užsipuldinėti. Rezultate—buvo tai 1907 m. — Wasmann laikė prelekcijas Berlyne, kurių uabaigoje Haeckel ir keliolika kitų mokslo vyrų bandė sugriauti Wasmann'o mokslą apie evoliuciją, bet parodė tikrai visišką nežinojimą nei katalikų baknyčios mokslo nei jos istorijos. Wasmann atsakė ant užmetinėjimų rimtai ir šaltai, kas dar labiau suerzino—jau ne mokslo vyrus, bet... laikraščių reporterius. Mat, kaip koks tai kunigėlis, da-gi jezuitas išdrįso kritikuoti mūsų universitetų profesorius! Tečiau, pasirodžius Wasmann'o prelekcijoms ir kilusiems po jų ginčams atskirioje knygoje, pradėtu jo argumentus tyrinėti giliau—ir dabar jau pripažįstama bešališkųjų mokslo vyrų tiesa kukliam jezuitui.

D-ras Walsh savo straipsnyje išdėsto plačiai Wasmanno nuomonę apie evoliucijos teoriją. Toji nuomonė būs paduota atskiriame staripsnyje, kursai yra rengiamas „Draugui“ nuo poros sąvaidų.

ATSAKYMAS „KATALIKUI.“

Meldžiu gerbiamosios „Draugo“ redakcijos neat-sakyti man vietos savame laikraštyje šiems keliems žodeliams.

„Kataliko“ redakcija, pamačius apgarsinimą Vilniaus „Viltij“, kad lenkų dvasiškoj seminarijoje Orchard Lake, Mich. yra reikalaujamas kunigas lietuvis už mokytoją lietuvių kalbos ir istorijos, iš žingeidumo, kodėl tas apgarsinimas tilpo „Viltij“ ir kodėl seminarijos valdyba nepasieško tokio kunigo čia pat Amerikoje pas savuosius, bet ieško pas svetimuosius, tą pastabą įdėjo į savo laikraštį. Taigi aš, tą dalyką gerai žinodamas, užganėdinimui „Kataliko“, dėlko seminarijos valdyba atsišaukė į Lietuvą dėlei minėto tikslo ir kaip tas reikalavimas į „Viltį“ papuolė, noriu paaiškinti. Bet dar prieš tai turiu „Katalikui“ priminti, kad jis per daug yra žingeidingas ir jo pastaba 4-me N. labai keistai

skamba. Nejaugi, jei kas ką daro, tai būtinai pranešti „K-kui“ arba jame viską talpinti? Juk gal be pagelbos ir žinios „K-ko“ galima irgi ieškoti mokytojo, ar ką kitą daryti? Jei, tokiuo būdu, galima viską daryti be „K-ko“ žinios, tada iš didelio įdomumo tiesiog būtų kišimas „nosies“ ten, kur nereikia. Toliaus rašo, kodėl nepasiieškanti valdyba sau mokytojo pas savuosius? O mat, pagal „Kataliko“ tautiečiai gyvenantieji Lietuvoje tai jau mums svetimi?! Nežinau, ar visiems, bet man tenykščiai lietuviai dar meilesni ir širdžiai artimesni už čionykščius, o kas tuos „savuosius“ tautiečius tveria, nežinau, bene „Katalikas“ su savo sėbrais. Pagalios, nesuprantu, koks gali būti įdomumas, jei ir ištikro tam tyčia seminarijos valdyba būtų savo reikalavimą pagarsinus „Viltje“? Juk „Viltį“ skaito kiekvienas geriausias susipratęs inteligentas, kaip Lietuvoje, taip ir Amerikoje, o „Kataliką“ ar visi skaito, labai abejoju. Bet vis tai mažmožiai, reikia paaiškinti tą, ką jau pažadėjau viršui.

Jau praeito mokslo metais, augant skaičiui lietuvių lenkų dvasiškoj seminarijoje, J. M. kunigas rektorius buvo pažadėjęs suteikti vietą kunigui—lietuviui, kur mokyti lietuvių studentus lietuvių kalbos istorijos ir t.t. tečiau tas buvo gale metų (mokslo) ir iš studentų pusės nebuvo didelio reikalavimo, o jei kun. rektorius prie ko ir kreipės, bet viskas paliko be vaisių. Šimet-gi lietuviai, atsiminę praeitų metų pažadėjimą visutiname susirinkime nutarė nusiųsti pas J. M. kun. rektorių deputaciją — visus klierikus (7). Kun. rektorius išklauses deputacijos reikalavimą, noriai sutiko parūpinti mums lietuvišką mokytoją ir prašė mums jam padėti suieškoti kandidatą. Kun. rektorius tuoj parašė ganą gražų laiškėlį su tuo tikslu pas kun. Jos J. K-į, kurį mes patįs, perskaitę, įmetėme į krasos dėžutę, o kitą parašė pirmininkas lietuvių studentų pas kun. St. K-ą ir dar į kitas vietas. Tečiau nei nuo viršminėtų kunigų nei iš kitur nesulaukė ir po šiai dienai dar nesulaukia jokio atsakymo, nors buvo melsta atrašyti. Po tokio „gražaus atsitikimo su „savaisiais“ na, ir reikėjo kreipties į Europą „Vilties“ redakcijon, pas „svetimuosius“, bet nebuvo prašyta, kad redakcija talpintų seminarijos valdybos paieškojimą į savo laikraštį, tikrai buvo prašyta, kad redakcija tą dalyką apgarsintų asmeniškai, turint platesni susidurimą su žmonėmis. Vienok redakcija, norėdama lietuviams studentams geriau patarnauti, įdėjo į „Viltį“ ir šiandien, ačiu tik „Vilčiai“, kandidatų ant mokytojo lietuvių kalbos lenkų dvasiškoj seminarijoje atsirado užtektinai, net keletas, ko pirmiausias, ieškant tarpo „savųjų“ ne vieno nesurasta.

Tai tiek dėl „Kataliko“ žingeidumo.

Giriūnas.

Laimingas tasai, kurs tarp žemės vargų
Sau draugą sutiko iš šimto draugų
Ir gali jam širdį atverti!
Laimingas! Lengviaus jam kentėti tada!
Taip vieno našta, ant dviejų užmesta,
Negal taip pečių benusverti!

K. J. Ž.**AR YRA TIKROJI LAIMĖ, KUR JOS IEŠKOTI
IR KAIP JĄ ATRASTI?****AUGŠTOS VIETOS IR-GI NESUTEIKIA LAIMĖS.**

Netik turtuose, bet tikrosios laimės negalima rasti, užimant augštas ir žymias vietas, nes ir tos nėra dažnos, greitai nyksta, kaip meteoras, arba mainosi, kaip mėnulio šviesa. Patyrė tatau labai aiškiai Gelimoras, paskutinis Vandalų karalius. Kadą pražudė laisvę ir sostą, tas karalius tapo parvežtas į Konstantinopolį, idant prisidėtų prie iškilmingo įėjimo miestą jo pergalėtojo Beliezaro. Atvestas prie Justinijano, kursai sėdėjo ant aukso sosto, jisai nusišypsojo ir karčiai tarė: "Niekybių niekybė ir viskas niekybė!" — Bet ir jo pergalėtojas neilgai tesidžiaugė savo didele iškilme, nes per žmonių liežuvių netik nustojo savo didybės ir augštos vietos, bet nustojo ir akių, kurias jam buvo liepta išdurti.

Matomai tokio gyvenimo su tokiomis jo permainingomis negalima pavadinti laimingu; o jei tokių permainingų ir nebūtų, tai mirtis butinai padaro permainingą, atimdama nuo žmogaus viską, ką jis turi.

Galingas Hišpanijos valdytojas Pilypas II., kurio valdybose niekad nenusileisdavo saulė (nės turėjo kolonijas aplink visą žemės apskritį) besiartinant mirčiai, pasišaukė prie lovos sūnų, savo įpėdinį, ir atidengęs savo krutinę, vežio liga sudarkytą, tarė: "Žiurėk, taip miršta karalius ir taip baigiasi didybė šiame sviete!" — paskui, giliai atsidusęs, vėl atsiliopė: "O! kad būčiau buvęs broliu vienuolyne, o ne viešpataujančiu ant svieto!"

Dėlko augštos ir žymios vietos yra kenksmingos žmogui? — Štai dėlko: jos gimdo žmogaus širdyje puikybę, o toji visados veda žmogų prapultin. Manau, kad skaitytojas yra girdėjęs istoriją apie Amaną. Tasai vyras savo puikybėje protavo pasieksias aukščiausiąją garbę, bet pasiekė augščiausiasias kartuves.

Panašaus likimo susilaukė ir Herodas Agripa, Labai gražiai apsilvilkęs, atsisėdo jisai ant puikiai įrengto sosto ir prakalbėjo į žmones: Pataikunai tarnai, jam pabaigus kalbėti, kaip šunes, sluogdami prie kalbėtojų kojų, šaukė: "Tai ne žmogus, tai Dievas kalba" — bet vargšas už tatau, kad savinasi sau Dievo garbę, tapo baisiai nubaustas: nukrito nuo sosto ir tapo kirmelių suėstas.

NEDARO ŽMOGAUS LAIMINGU NEI GARBĖ.

Įgydamas garbę, žmogus ir-gi netampa tikrai laimingas, o tečiau, kiek tai žmonės išpila pinigų, padeda sveikatos, paneša vargo, idant tik įgytų garbę, idant visi apie juos kalbėtų, visi juos girtų, visi jiems rankų plojimu — jei taip galima sakyti — pritartų. Bet kas yra garbė? — Garbė yra tai silpnutėlis voro tinklas, tai vėjas, kuris pro mūsų ausis duzgia, švilpia, bet kurio pagauti negalime. Garbė tai dūmai, kurie nevieną kartą net ašaras varo, tai nuodingas ir svaiginantis galvą

gazas. "Saugokis vylos — šaukia vienas mokytas žmogus — lengvai ji lekia, mažai žaidžia, bet sakau tau, umu laiku parengia mirtį." Toji vyla tai tuščia garbė. Ovidijus prilygina žmogų, ieškanti tuščios garbės, prie pavo su išskesta uodega. "Povas tadą skėčia savo uodegą, kuomet kas prie jo artinasi ir žiuri į jo uodegos grožį; bet kuomet mato žmogų atsitolinant, neužganėdintas paukštis uodegą suspaudžia, dėlto kad nėra kam girti jos gražumo." (Pier. Valev. lib. 24, p. 220 F.).

NEI PASILINKSMINIMAI NEDARO ŽMOGAUS LAIMINGU.

Nedaro žmogaus laimingu nei pasilinksminimai, nes ir jie negali prisotinti žmogaus širdies. Pasilinksminimų vaisiai yra panašūs į opiumo vaisius. Tie, kurie metasi į pasilinksminimų jurą, tampa jų pagauti, paglemžti ir svajoja, kaip sapne, bet pabudę jaučia pailsimą ir atkarumą to visko, ką ragavo linksmybėse.

Tuos, kurie ieško laimės pasilinksminimuose, galima prilyginti prie vaiko, kuris daug buvo girdėjęs apie dangaus gražumą ir laimės didumą tų, kurie ten įsigauja. Viena kartą tas vaikas, stovėdamas ant kranto prūdo, kurio vandenyse, kaipo veidrodyje, buvo atsimušęs dangus su visu savo skaistumu, — pamatęs tatau, šoko į vandenį, manydamas greičiau įsigausias į dangų. Kas gali apsakyti to vaiko nusistebėjimą ir nusiminimą, kuomet jis už valandos išlipo iš vandens? Panašų nusiminimą gauna tie visi, ką ieško tikros laimės pasilinksminimuose. (T. b.)

Kritika ir Bibliografija.

Draugija, I. IX, No. 36 (Gruodžio 1909 m.) M. Vaitkaus dvėjos eilės: "V. S." ir "Ant beprotystės slenksčio" parašytos su tikru gilių jausmų išliejimu. Kas buvo panašiam padėjime, tas pamatys, kad poeto žodžiais alba jo paties siela. Duok Dieve, Vaitkui sveikatą ir ilgą amžių!

Šitame "Draugijos" numeryje yra ir eilės latvių kalba parašytos (autorius A-ru J.) Eilės sudėtos vyskupo Merkelio Giedraičio paminėjimui J. Gerutis tęsia toliau savąjį raštą: "Garbenio ir jo giminių nuomonės." Įdomus raštelis, kuriame bedieviai rastų daug nežinomųjų sau minčių, o katalikai pasidruginimą tikėjime. Kun. B. Smigielskio "Vikaro užrašai" paliečia šiuo sykiu pietines Panevėžio pavieta parapijas. (Naumiesčio ir Krekenavos). A. Jakšto "Idėlinių kalbų santykių žmonijoje pamatinės sąlygos" nurodo (da-gi su algebros ženklų pagelba), jog geriausia tarptautinė kalba tegali būti "Esperanto." Su tuo straipsniu šiaip-taip rišasi "Katalikų dalyvavimas penktame tarptautiškame esperantistų Kongrese Barcelonoje." Gražai surašyti Patmalos atsiminimai iš kelionės į Ameriką (Naktis ant jurių).

A. J. (prie jo šiame numeryje yra prisidėjęs ir K. Š.), kaip visados, sąmojingai nurodo kenksmingumą eidekų veikimo Lietuvoje savo skyriuje "Lenkų ir rusų spauda apie Lietuvą."

S. L. R. K. A. Reikalai.

NARIŲ STOVIS SUSIVIENIJIMO L. R. K. A.

IV. Bertainio (Spalinio mėn.) 1909 m.

- 49 Kuopa. Pilnų 9.
Išbrauk. 2. Mikas Braugaitis, Simas Samuolis.
- 50 Kuopa. Pilnų 8.
- 51 Kuopa. Pilnų 54.
Susp. 9. Pijus Narijauckas, Uršė Paičiulionienė, Marė Jurkunienė, Juozas Staponkevyčia, Juozas Bendoraitis, Marė Apšgienė, Petras Šelgauckas, Antanas Gavenas, Jonas Savickas.
Išbrauk. 2. Povylas Apžega, Statas Šlapkauckas.
- 52 Kuopa. Pilnų 10.
Susp. 2. Kazys Lionška, Stasys Mačiulskis.
Išbrauk. 10. Ona Bieliene, Fabijonas Zaporskis, Karalina Kvietavyčiūtė, Dzidorius Puišys, Jonas Baubinas, Jonas Bularas, Jonas Staniunas, Jogase Kairyčė, Motiejus Matonis, Karolis Karsokas.
- 53 Kuopa. Pilnų 17.
- 54 Kuopa. Pilnų 16.
Susp. 3. Feliksas Sidaravyčia, Juozas Liutkevyčia, Agnieška Abramaitienė, damoket pristoimo 50c.
- 55 Kuopa. Pilnų 10.
Išbrauk. 2. Vincas Luckus, Mare Luckuvienė.
- 56 Kuopa. Pilnų 36.
Susp. 1. Mikas Narbutas.
Išbrauk. 1. Stasys Avižienis.
- 57 Kuopa. Pilnų 13.
Susp. 1. Ona Maslauckienė.
- 58 Kuopa. Pilnų 48.
Susp. 1. Jonas Žalis.
- 59 Kuopa. Pilnų 7.
- 60 Kuopa. Pilnų 18.
Susp. 5. Stasys Krušinskas, Jonas Ignatavyčia, Antanas Mačiulaitis, Antanina Butkiūtė, Jonas Benešiunas.
- 61 Kuopa. Pilnų 148.
Susp. 6. Juozas Senkus, Pranė Senkuvienė, Alzė Vilkerinė, Marė Arbačiauskiene, Jonas Budara, Petronelė Januliavyčienė, pristoimo 50c. damokėt.
Išbrauk. 3. Antanas Jakubauckas, Agota Jakubauckienė, Vincas Mickevychia.
- 62 Kuopa. Pilnų 5.
- 63 Kuopa. Pilnų 21.
Išbrauk. 2. Antanas Šimbelis, Juozas Šimbelis.
- 64 Kuopa. Pilnų 5.
- 65 Kuopa.
- 66 Kuopa. Pilnų 5.
Susp. 3. Petras Barauskas, Karolis Jakubonis, Petras Subačius prie istojimo damokėt \$1.
Išbrauk. 3. Jurgis Dudonis, Ignas Lemežys, Antanas Juozaitis.
- 67 Kuopa. Pilnų 5.
Išbrauk. 1. Stasys Mažeitis.
- 68 Kuopa. Pilnų 17.
Susp. 1. Mgdė Žilinskiūtė.
Išbrauk. 4. Agota Astrauckienė, Steponas Liaudanskis, Marė Počiūtė, Alze Skeriūtė.
- 69 Kuopa. Pilnų 16.
Susp. 1. Pranas Šultis.
- 70 Kuopa. Pilnų 31.
- 71 Kuopa. Išbraukti visi 17 nariu.
- 72 Kuopa. Pilnų 5.
Susp. 4. Mikas Savilionis, Kazys Paulauckas, Juozas Savilionis, Mikas Preskinis.
Išbrauk. 6. Jonas Stankauckas, Povylas Keras, Roman Savilionis, Levonas Daukševychia, Stasys Keras, Ignas Čiras.
- 73 Kuopa. Pilnų 13.
- 73 Kuopa. Pilnų 13.
Susp. 1. Petras Liumas.
Išbrauk. 1. Antanas Večerkauckas.
- 74 Kuopa. Pilnų 26.
Susp. 5. Eleonora Černauckienė, Rožė Černevyčienė, Pranė Subačienė, Antanas Sezerkis, Marė Visockienė.
Išbrauk. 6. Stasys Čepukaitis, Jieva Čepukaitienė, Ona Levulienė, Jonas Subačius, Juozas Daujotas, Vladas Masalskis.
- 75 Kuopa. Pilnų 47.
Išbrauk. 3. Motiejus Slavickas, Juzė Slavicienė, Jonas Karapavyčia.
- 76 Kuopa. Pilnų 10.
- 77 Kuopa. Pilnų 46.
Susp. 5. Jonas Jasevyčia, Martynas Jančiūnas, Jieva Jančiunienė, Juozas Kamarauckas, Jurgis Juozaitis.
- 78 Kuopa. Pilnų 16.
Susp. 1. Jonas Zimarmanas.
- 79 Kuopa. Suspenduoti visi 9.
- 80 Kuopa. Pilnų 13.
Susp. 4. Jokubas Linkeyvychia, Vincas Niedzinskas, Kazys Burokas, Jurgis Naujokas.
Išbrauk. 1. Motiejus Galgauckas.
- 81 Kuopa. Pilnų 5.
- 82 Kuopa. Pilnų 4.
Išbrauk. 3. Viktoras Slavickas, Pijus Adomaitis, Antanas Lieponis.
- 83 Kuopa. Pilnų 11.
Susp. 5. Kazys Mikutas, Matas Dapkevychia, Dzidorius Žukauckas, Adomas Vaitkevychia, Petras Stulgys.
Išbrauk. 1. Povylas Simanavyčia.
- 84 Kuopa. Pilnų 15.
Susp. 1. Kazys Raišelis.
Išbrauk. 1. Antanas Brinevyčia.
- Toliaus bus.

BALTRUVIENĖ.

— Kiek metų galite turėti?

— O kam aš juos turiu tamistėle skaitluot. Viešpats Jėzus juos ten ir be manęs suskiatluoja... Bus ten turbūt to visko apie aštuoniosdešimtis... aštuonesdešimtis, arba ir daugiau. Taip iš galvos tai sunku viską į kruva sudėt, bet mūsų parapijoj žmonės žino, popieiros yra...

— Tai jus, močiut, nečionykštė?

— Ką, Tamista, turėčiau būti čionykštė? Iš Adatų esmiu, iš miestelio. O kaip-gi! Ten žmonės mane pažįsta. Baltruvienė ir Baltruvienė, ar mažas, ar didelis, mane pažįsta, kas ir kaip?

— Ir vistiek miestą atkeliavote?

— E, kur čia tau į miestą! Ar tai man miestas duos ką, ar pagelbės? Tai ten jauniems gerai lakstyti po svieta ir prieš vėją pūsti, bet ne mano metuose! Tik kad vaikai mano čia, duktė, ką už dailydės ištekojo... O kaip-gi! Tai kaip mane toji šventoji žemelė pradėjo šaukti pas save, tai pas juos numirti ir atsibaladojau. Vis jau lengvesnis mirimas pas savuosius. Neduok, Dieve, sunkų mirimą, tai nors šiaudų ant žemės paties ir tai dušelei iš kuno pagelbos išeiti.

— Ir gerai jums pas veikus?

— Gi ką? — Gerai. Senam visur gerai, nes jau nuo blogo nebėga. Tik, kad man neišėjo taip, kaip aš sugalvojau.

— Su kuo-gi taip jums neišėjo?

— Ti-gi su tuo mirimu. Čia numirti pas vaikus atkeliavau, o čia vis gyvuojau ir gyvuojau. O kas aš, plunksniukė tokia ir tiek, pustelt ir nera, o čia tokia kietą manyje gyvybę, kad tegul Dievas myli! Iš pat pradžios jokios ten turbacijos, ačiu Dievui, su manimi nebuvo. Davė truputį sargui, kad nesikabintų už pasportą ir tiek. Budavo žentas į darbą išeina, duktė kambaryj sukinėjasi, o aš palei pečių sėdžiu, plunksnas, ką turėjau susirinkus, plėšau, poteriauju ir paskutinės valandos laukiu. Laukiu mėnesį, laukiu du, nieko. Net mane šiurpuliai ima nuo to laukimo. Taip ateina kartą nedėlio sargas ir sako: O tu Petrai, — toks mat žento vardas—sako motinai pasporto rupinkies, jeigu pas tave sėdi. Užsimatė Petras ir tyli, pavaišino sargą taboka, nuėjo! Kaip tik išėjo, ir sakau aš Petrui: Kam ten mano suneli, apie pasportą rūpinties, kad aš čia negyventi atėjau, tik numirti? Kiek čia pas mane tos gyvybės, vos kvapą atgaunu. O duktė ir pritaria: O-gi teisybė, sako, ką čia da iškaščius darysiesi, kad motina šiadien, arba rytoj mirs. Na, tai taip mės visi vieną nutarėme, ir tyku, ir gerai. O, užėjo ant manęs tamistėle, toksai silpnumas, toksai mirties prakaitas išpylė, kad net kiekvienas kaulelis manyje drebėjo, tartum lapėlis nuo vėjo, o prieš akis, tartum, kas suodžius bėrė, tokia tamsybė atėjo. O kitą kartą, tai kaip pradės man strėnas laužyt, tai kad ten ant dangaus ir trys saulės būtų pasirodę, tai nebūčiau galėjęs atsitiesti pažiūrėt. Tai-gi taip aš Toliaus bus,

PAJIEŠKOMA

atsakanti moteriškė, galinti gerai kalbėti lenkiškai ir angliškai. Pardavinėt nereikia. Turi būti švari ir padori ir laikyties to darbo. Gera užmokestis. Atsiliepti asmeniškai į **Gold Stamp Office, 28 South Main St., Wilkes-Barre, Pa.**

Pajieškoimas yra Antanas Ryselis. Pernai prieš gavėnią važiavo į Ameriką. Perėjo rubėžių Eitkunuose. Nuo to laiko nežinoma, kas su juo atsitiko. Paeina iš kaimo Šukionių, Truskavos parapijos, Kauno gub. Kas žinotų apie jį, meldžiu pranešti seseriai:

Rožė Ryseliukė,

181 E. Main St.

Amsterdam, N. Y.

Parduodu stubą.

Tautiečiai pasinaudokit gera proga. Parduodu stubą su lotu ir visais daiktais (furnitures), už pigiausią prekę, o pats važiuojų į Lietuvą. Stubas visai gera, del dviejų šeimynų ir duodanti randos dvidešimtį ir penkis dorelius kas menesis. Lotas 31 pedos pločio ir 198 ped. ilgio. Lotas labai geroje vietoje ant S. Impire str. arti Lietuvių Bažnyčios ir į mainas netoli. Gyvenu po šiuo adresu:

251 South Impire str.,

Wilkes-Barre, Pa.

LIETUVIŠKAS DZIEGORMEISTERIS.

Parduodu tikro aukso laikrodelius, gvarantuojamus 25 metams. Lenčiugelius ir gražius žiedus. Armonikas ir visokius muzikališkus instrumentus, albumus su muzika, akuliorius, revolverius, britvas, pocket books vyrams ir moterims. Visokias knygas, ražančius, škaplierius, kryželius, taipos-gi turiu visokių vaistų. Visus tuos daiktus prieš Kaledasleidžiu už pusę prekės ir į kitus miestus siunčiu už pigiausias prekes. Mano adresas:

ANTANAS PUTIRSKAS,

144 W. Market Street,

Scranton, Pa.

ŠLOVINGIEMS KLEBONAMS ŽINOTINA.

Zakristijonas, su gerais paliudijimais, visiškai blivus, apie 12 metų pratarnavęs Lietuvoje prie bažnytinių giedojimų, galis pavaduoti vargonininką, ieško vietos.

Meldžiu kreipties sekančiu antrašu:

J. R.

Box 501.

Stoughton, Mass.

NAUJAS IŠRADIMAS.

Geriausias ir pigiausias žiburys karosininė lempa su mentel. Labai šviesi, nesmirda ir mažai išdega kerosino. Duoda tiek šviesos, kiek 100 žvakių. Į 16 adynų sudega tik kvorta kerosino. Labai tinka į kambarius, nes galima pakabinti. Prekiuoja tik 4 dol.

Taipogi reikalauju agentų, kuriems duosiu didelį nuošimtį.

adr: V. K.

254 Boven str.,

So. Boston, Mass.

VAIKU SKYRIUS.

PLATUS GRABAS.

Pasiryžau čia aprašyti tikrą atsitikimą. Dovanokit, jeigu nuliūsite perskaite šitą žinią.

1887 metais gyvenau Beržininke: yra tai bažnytkiemis, stovintis prie plento, einančio iš Suvalkų į Gardiną. Beržininke gana gražu ir linksma. Šalia medinės bažnyčios gražus ežeras, upėlis ir vandeninis malūnas; truputį toliau traukiasi didelės girios.

Buvo tylus vasaros vakaras. Aš skaičiau laikraštį ant kiemo. Staiga pamačiau prie bažnyčios vežimą, ant kurio stovėjo platus grabas; niekuomet tokio grabo nebuvau matęs. Įdomu man buvo arčiau pažiūrėti, todėl, priėjęs prie vežimo, pasiklausiau žmogaus, ten stovinčio, kodėl tas grabas toks platus.

Žmogus, tartum lavonas, stovėjo šalia vežimo; jis buvo baisiai nuliūdęs, tylėjo, it žemė, ir, tik antrą kart pasiklausus man, gaudžiai atsakė: „Šiame grabe mano vaikai guli.“

— Tavo vaikas mirė? — paklausiau aš, atjausdamas nelaimingo tėvo širdies skausmą.

— Ne vaikas, o vaikai!... — liudnai atkartotoj vargšas — sudegė šiąnakt mano grinčia ir vaikai.

Atsidares grabą, pamačiau ten keturis liemenius... Veidai, kojos ir rankos buvo nudegę; joku būdu negalėtum suprasti, kad tai būta žmonių. Žmogus, raudodamas papasakojo man apie gaudų atsitikimą:

— Šitas didžiausias liemu — kalbėjo nelaimingas — tai sūnus šešiolikos metų. Jis buvo įpratęs paperosus rūkyti. Kalbėjau, mokinau, prašiau ir kartais net baudžiau, idant mestų biaučių ir nereikalingą papratimą ir liautųsi rūkęs. Neklausė manęs nei motinos; rūkė vis labiau ir dažniau. Vakar vakare buvome visi linksmi ir sveiki. Dirbome visą dieną; trys vyresnieji vaikai grėbė su manim šieną; mažiausias, aštuntų metų, ganė kaime. Saulutei nusileidus, grįžom sveiki namo. Mano žmona padavė mums vakarienę; pavalgę, padėkavojome Dievui už jo malones ir sugulėme. Šitie vaikai gulėjo ant augšto; penktas mažiausiasai miegojo su mumis grinčioje. Ūmai pabudom nakčia, mūsų gūštaitė visa liepsnojo. Vos spėjova mudu su žmona laukan išbėgti, mažiausią kūdykį paėmę. Grinčaitė griuvo; viskas sudegė. Keturis lavonus ištraukėme, kuomet ugnis apsilpo... Užrūkė, gulęs; berūkdamas užmigo, sunkiai nusidirbęs, o ten nuo poperosčio vaikai ir viskas žuvo!... O nelaimingas įprotis, kad jis nebūtų žinomas svietai!...

Gailiai vėrkė žmogus; man ašaros byrėjo. Iš bažnyčios išėjo pusgyvė žmona — tai buvo sudegusiųjų vaikų motina; ji išrodė tartum apkvaitusi.

Šis nelaimingas atsitikimas buvo Miškinių kaime, Beržininko parapijoje, Seinų apskrityje.

Ksav. Vanagėlis.

JULYTĖ.

Viename miestelyje gyveno gydytojas Šipaila. Jis, jo žmona ir vaikeliai buvo geros širdies žmonės. Kaip galėdami, jie stengėsi šelpti pavargėlius.

Atėjus žiemai, sniegas viską apdengė; Sunku tuomet buvo žvirbliukams ir kitiems paukšteliams. Jie turėjo badauti, nes negalėjo niekur nei trupinio, nei grūdėlio rasti.

Julutė gydytojo duktė, labai gailėjosi alkanų paukštyčių; todėl, pririnkusi nuo stalo trupinių, pridėdavo mažumą grūdų ir šiltai apsivilkusi, išeidavo į kiemą paukštyčių palesinti.

Julytei pabėrus trupinius, varguoliai, linksmi čilbėdami, nulėkdavo nuo stogų ir lesdavo.

Gražus tat darbas — palengvinti vargšams jų sunkius žiemos meto gyvenimus.

Ksav. Vanagėlis.

LIETUVAITĖ.

Mus' letuvaitė—

Darbšti mergaitė:

Ravi ir sėja,

Ir siuvinėja,

Kiemelį šluoja,

Puikiai dainuoja

Dainutę gaudžią,

Verpia ir audžia!...

Linėlius mina,

Valgį gamina,

Skalbia, mazgoja,

Tvarkos daboja!...

Prigimtą šalį

Myli, kiek gali!

Gerbiamą drabštumą

Dorą, blaivumą!

Ta mus' seselė—

Graži aušrelė

Širdį ramina,

Tautą dabina!

O mylimoji!

Gyvuok, sveikoji,

Metus ilgiausius

Ir laimingiausius!

K. Vanagėlis.

Dr. A. L. Graičūnas

Pasekmingai gydau visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų, neaplenkiu ir paslaptinių. Atsisaukantiems iš kitur suteikiu sąžiningus patarimus per laiškus.

TELEFONAS: Yards — 3162.

3312 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

DRAUGIJOS!

H. R. Morgan

laiko dirbtuve

visokiu jums rekalingu

daiktu, kaip tai: KEPURIU, KOKARDU, ŠARPU, VELIAVU ir tt.

Adresuokite:

R. H. MORGAN,

13 N. Main St., Shenandoah, Pa.

Union Ticket Agency

Seniausią Lietuviszką Banką Scrantone ir Visoje Aplinkineje

Agentura Laivakorčių ant Geriausiu Linijų

Siunčia Pinigus kas dien in visas dalis svieto; taip-gi perka ir išmaino visokius pinigus. Išdirba visokius Dokumentus Amerikos ir Lietuvos teismuose. Ofisas atidarytas kas dien nuo 8-tos iš ryto iki 9-tai val. vak. Nede oje: nuo 10-tos iš ryto iki 5-tai valandai vakare.

ADOLF BLAU, Union Ticket Agency,

203 Lackawanna Ave., Scranton, Pa

Taip-gi turime savo krautuveje daugybę visokių maldaknygių ir svietišku knygų visokiose kalbose :: :: :: ::

TELEFONAI: Naujas 303 — Bell 662

A. UZUMECKIS,

Lietuvis Graborius ir Balzamavotojas.

Viską išpildo geriau ir pigiau negu svetimtautis.

Persamdo karietas vestuvems, krikštinoms ir t. t.

Prima lavonus ir iš kitų miestų.

Reikale kreipkitės pas savo tautietį.

324 Wharton St., Philadelphia, Pa.

TELEFONAI: Bell Lombard 27 - 39 A
Keystone Main 1 8 D

DR. MENDELSON,

LENKISZKAS GYDYTOJAS

50 South Washington St. Wilkes-Barre, Pa

Swalm Hardware Co.,

No. 21 North Centre Street,
POTTSVILLE, PA.

Ivairiausi geležiniai daiktai, tepalai, stiklas, dudos, plasteris, irankiai, sportiniai ir naminiai daiktai.

"DRAUGO" AGENTAI:

St. Stanevičius, 3206 Auburn Ave., Chicago, Ill.
Antanas Kasparavičius, 27 E. 23rd St., Bayonne, N. J.
Juozas Mališauskas, Forest City, Pa.
Kazimieras Skripstunas, P. O. Sugar Notch, Pa.
Antanas Gudaitis, Box 73, Silver Creek, Pa.
V. Leskevičius, P. O. Midleport, Pa.
Mikas Cibulskas, 573 Canfield Ave., Detroit, Mich.
J. Žemaitis, 126 South Pear St., Shenandoah, Pa.
T. Kizievič, Box 167, Minersville, Pa.
M. Karbauskas, 52 G. Street, So. Boston, Mass.
L. Švagždis, 171—5th Street, So. Boston, Mass.
J. Mikutaitis, 1438 Western Ave., Allegheney, Pa.
A. Radzevič, 194 New York Ave., Newark, N. J.
A. Klimavičaitė, 321 Kensington Ave., Chicago, Ill.
A. Pocius, 10806 Wabash Ave., Chicago, Ill.
M. Duda, 51 W. — 25th Street, Chicago, Ill.
K. Strumskis, 2323 West 23 Place, Chicago, Ill.
. Šaulys, 168 Beakon Street, Brighton, Mass.
J. Bartoševič, 4417 Marshfield Ave., Chicago, Ill.
J. Puselninkas, 722 Washington Ave., Braddock, Pa.
V. Bielauskas, 468 Northampton St., Easton, Pa.
M. Urbanavič, Box 33, Thomas, W. Va.
J. Antanaitis, Box 22, Swoyes, Pa.
Pr. Bukantis, 96 Centre Street, Kingston, Pa.
Juoz. Matuliavičia, 1657 Tioga St., Shamokin, Pa.
Ant. Baranauckas, 1214 Railroad St., Shamokin, Pa.
Jos. Valentinavičia, 1114 Cedar Ave., Scranton, Pa.
J. Versiackas, 65 Davidson St., Lowell, Mass.
Ignas Mkalojus, 1028 S. 2nd St., Philadelphia, Pa.
Jos. Robynsky, 163 First St., Elizabeth, N. J.
Myk. Vaicenavičius, 2 River St. Pl., W. Lynn, Mass.

Mike Šlapikevičius

Silver Creek P. O. NEW Philadelphia, Pa

Fel. Bugnelis, 454 Main St., Edwardsville, Pa.

Jurgis Grigutis, 38 Kedorr St., Wilkes-Barre Pa.

VIENTINIS LIETUVISKA DIDELIS KRAUTUVAS.

Geriausiu armonikų, skripkų, klarnatų, koncertinių trubių ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Puikiausiu dziegorėlių, lenciugėlių, visokių gražių žiedų, laketų, spilkų, kolčikų, gerų britvų, drakvojamų mašinukų, albumų, revolverių, križių, ražančių, škaplerių, guminių literų, istorijų, dainų, pasakų ir visokių maldaknygių. Gražių popierių gromatų rašymui tuziną už 25c., 5 tuzinai už \$1.00. Dailių atidaromų alatoriukų ir paviniavonių siuntimui į Lietuvą. Atsiųsk savo tikrą adresą ir už 5c. markę, o aptursi No. 3 Kataliogą su 450 paveikslų ir 1000 visokių naudingų daiktų. Aš gvarantuojau, kad mano tavoras pirmos klasės o prekės pigesnės kaip kitur; orderius išsiunčiu greitai į visus Amerikos, Kanados ir Anglijos kraštus. Kviečiu visus atlankyti su visokiais pirkiniais ir orderiais pas

K. VILKEWICH,

112 Grand St.,

St. Dep. D.

Brooklyn, N. Y.

A. & J. HURWITZ,

— BANKIERIAI —

42 East Market Street, — — WILKES-BARRE, PA.

Parduodu laivakortes ant visokių linijų ir siūnčiu pinigų į visas pasaulio dalys. Atlieku daviernastis su maskolijos valdžia ir kitokius reikalus. Lietuviai kreipitės prie manęs, o busite užgandęti.

OFFICE NEW PHONE 37.

RESIDENCE 1100.

LIETUVIŲ ADVOKATAS

JONAS S. LOPATTO

47-48-49 Bennett Building, Wilkes-Barre, Pa. ..

Norintieji pasiskolinti pinigų ant pirmo mortgage, arba pirkti namus lai kreipiasi.

Naujas Telefonas 1005.

Senas Telefonas 659.

Dr. Albert Kaufmanas,

—: GYDYTOJAS IŠ LIETUVOS. :—

Specijalistas visose ligose.

Gydo labiausiai užsisenėjusias vyrų, moterių ir vaikų ligas. Galima susikalbėti lietuviškai, lenkiškai, rusiškai ir vokiškai. Yra daktaru keleto lietuvių ir lenku kuopu Turi mašiną, su kuria galima matyti ir pažinti ligas kune, kaip per stiklą, užtai ligos yra tikrai ir greitai išgydomos.

Priima nuo 8 iki 10 val. išryto, nuo 2 iki 4 popiet, nuo 7 iki 9 vakare.

51 N. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

ADRESAI CENTRO VYRIAUSYBĖS SUSIV. LIET. RYMO-KAT. AMERIKOJE:**KUN. S. PAUTIENIUS** prezidentas

P. O. Giradville, Pa.

JONAS RIKTERAITIS vice-prez.,

67 James St., Waterbury, Conn.

KAZYS KRUSINSKAS sekretorius,

457 — 17th St., Brooklyn, N. Y.

REV. V. STAKNEVIČIUS, išdininkas,

207 Adams Str. Newark, N. J.

Globėjai kasos:**JONAS VIERAITIS**,

107 So. Harding St., Worcester, Mass.

KAZYS VAŠKEVYČIA,

186 Jefferson St., Newark, N. J.

KUN. V. VIZGIRDA knygius,

190 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.

KUN. V. STAKNEVIČIA dvasiškas vadovas,

207 Adams St., Newark, N. J.

FABIOLĖ,

Garsi kardinolo Wisemano apysaka. Vertė Vytas Kaina 1 doleris. Imantiems daugiau, kaip vieną egzempliorių, nuleidžiamas didelis nuošimtis.

Gaunama pas:

REV. V. VARNAGIRIS,

312 S. 4th St.,

BROOKLYN, N. Y.

Tautiet! Jei reikia Tau statyti nauji namai, ar taisyti seni, tai žinok, kad tatai atliks kuogeriausiai kontrakterius **MIKAS SLAPIKEVIČIUS**, New Philadelphia Pa.

Nauja Knyga—Biblija—arba šv. Raštas išleistas**KUN. S. PAUTIENIAUS.**

Tik vienas šitas šventaraštis yra katalikiškas.

Kaštuoja \$2.00 ir 15c. persiuntimui

Adresas: **REV. S. PAUTIENIUS**,**GIRARDVILLE, PA.****MOKYKIMĖS PATIS.**

Gramatika angliškos kalbos mokyti be mokytojo (apdaryta) \$1.00.

Vaikų draugas arba kaip mokyti skaityti ir rašyti be mokytojo 15c.

Naujas Budas mokyti rašyti be mokytojo 10c.

Aritmetika mokyti rokundų be mokytojo su paveikslais (apdaryta) 35c. Pinigus siųskit per Money Order po šiuo adresu: **P. MIKOLAINIS**,

Box 62

NEW YORK CITY.**BEN. J. KMELEWSKI**

— NAUJAS TELEFONAS 1357. —

Parsiduoda laivakortės ant geriausių linijų. Siūnčia pinigų į seną kraują greitai ir saugiai. Žemės ir Notarijaus dalykai taipogi doviernastis.

102 North Sherman St., — — **WILKES-BARRE, PA.****“DRAUGO”****SPAUSTUVE**

NAUJAUSIA, DIDŽIAUSIA IR GE-

RIAUSIA GREITAI ATLIEKA

ĮVAIRIŲ ĮVAIRIAUSIUS DARBUS

**SPAUDINA
PIGIAI**

**Konstitucijas, Plakatus, Tikietus,
Užkvietimus ir Kitokius Darbus**

**RAIDĖS STATOMOS DIDELE—NAUJAU-
SIOJO PATENTO—MAŠINA “LINOTYPE”**

ADRESUOKITE

“DRAUGAS”

314 E. Market St.

Wilkes-Barre, Pa.